יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען (ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע זעה זייט — 9) היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 188 | Łódź, Niedziela, 12 sierpnia 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, א' אלול תרצ"ד | № 188

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

דאלאר און פונט ווידער אין געפאהר

צוליב פרעזידענט רוזוועלטס דעקרעט צו נאציאנאליזירען דאס זילבער

נ י ו - י א ר ק, 19 (ספ. טעל.)
אומסגעדיכט פאר אלעמען האט פרעז. רוזוועלט פערעפענטליכט דעם דעקרעט וועגען נאציאנאליזירען דאס זילבער. לויט דער ערקלערונג פון פינאנץ-מיניסטער איז דער דעקרעט בעשטימט געווארען נאך א קורצען טעלעפאנישען געשפרעך צווישען איהם און דעם פרעזידענט.

אין די פינאנציעלע ספערען ווערט דער דאזיגער דעקרעט לעבהאפט ארומגערעדט און מערשידענארטיג קאמענטירט.

לויט'ן דעקרעט האט די אמעריקאנישע רעגירונג דאס רעכט אויפצונעמען אין לאנד זילבער, וויפיל זי וויל נאר, לויט'ן פרייז 50,01 פאר א דאלאר פון א אונציע זילבער. די ניו-יארקער בערזע צאהלט פאר זילבער 49.96 פון א דאלאר.

וו א ר ש א, 11 (טעלעפאניש)
אין ווארשא האט געכטען זיך שטארק בעוואקלט דער קורס פון דאלאר.

פ א ר י ז, 11 (ספ. טעל.) „האוואס" מעלדעט פון בערלין, אז די דעציזיע פון פרעז. רוזוועלט צו נאציאנאליזירען דאס זילבער האט אין די דאזיגע ווירטשאפטליכע קרייזען ארויסגערופען אנ'אויפרודערונג. אין בערלין האלט מען, אז דער נייער קורס פון פונט און דאלאר וועלן טונדאמענטאל גורם זיין א צומישונג אין דער וועלט-ווירטשאפט.

20000 מענשן אויף רוזוועלטס פארעזונג

נ י ו - י א ר ק, 11 (ספ. טעל.)
אויפ'ן מיטינג, אויף וועלכען ס'האט גערעדט דער פרעזידענט רוזוועלט, זענען געווען איבער 20 טויזענד מאן. ס'איז נישט געווען מעגליך אויסצוהאלטען די היץ. עטליכע צעהנדליג מענשען האבען געחלשט.

צוויי טויטע קערפער פון יודען אויפ'ן ים-ברעג אין תל-אביב

ת ל - א ב י ב, 11 (יט"א טעלעגר.)
אויפ'ן ברעג פון ים אין תל-אביב זענען ארויסגעווארפען געווארען די טויטע קערפער פון א יודישען יונגענמאן און א יודישע פרוי. מען נעמט אן, אז זיי זענען פאהרענדיג קיין ארץ-ישראל דערטרונקען געווארען אין ים.

עסטרייכישער וויצע-קאנצלער אין רוים

ער גרייט צו די בעגעגעניש פון מוסאליני'ן מיט קאנצלער שושניג

ו י ע ן, 11 (ספ. טעל.)
וויצע-קאנצלער שטארהעמבערג איז אינדערפריה מיט אנ'עראפלאן אפגעפלויגען קיין רוים, כדי צו בעזוכען די זומער-לאגערן פון דער עסטרייכישער יוגענד, וועלכע געפינט זיך אין לידא.

ר ו י ם, 11 (ספ. טעל.)
שטארהעמבערג איז אנגעקומען קיין רוים. ער איז אויפגענומען געווארען מיט א מיטאג דורך מינ. סוויטש. עס וועט דאן צושטאנדקומען א קאנפערענץ מיט מוסאליני'ן.

שטארהעמבערג וועט זאנדירען דעם באדען פאר דער בעגעגניש שושניג—מוסאליני.

היינט, זונטאג, דעם 12 אויגוסט, 3 נאכמיטאג קומט פאר
א גרויסע גארטען-פערוויילונג
העלענאוו!
לטובת די נאכט-פאגאטאוויע פון „לינת-הצדק", מיט א גרויסארטיגען פראגראם.
— 4 — נאכמיטאג סימפאנישער קאנצערט פון 40 פערזאן אונטער דער לייטונג פון דיר. ס. פיעטרושקא ס'ווערט אויסגעפיהרט ווערען יודישע מוזיק.
א גרויסע פאנטען-לאטעריע פון ווערט-פולע זאכען. יעדעס קינד בעקומט ביים אריינגאנג אין גארטען א מתנה.
אין פראגראם טרעטען ארויס די בעל. ארטיסטן סעם גאלדבערג און האלינא ווײנטרויב אין זעהר א רייכען פראגראם
א ספעציעל איינגעארדענטער ביליגער כשר'ער בופעט. שטיצט די נאכט-פאגאטאוויע פון „לינת-הצדק".
נאכט-פאגאטאוויע „לינת-הצדק"

„אגראייד"
ווארשא, קרולעווסקא 27
מיטוואך, ד. 15. אויגוסט, פונקט 6 א זייגער נ.מ. וועט די בעוואוסטע „איקאר"-טוערין אין אמעריקא פרוי
נינא מעדעם
זאל פילהארמאניע
לאדז, נארוטאוויטשא 20
אויף איהר צוריקרייזע פון אויסט-פלענום אין מאסקווע האלטען א רעפעראט א. ד. ט. „בירע-בידזשאן און זיינע פערספעקטיוון" איינלייט י. גאלדבערג סעקר. פון „אגראייד".
בילעטען צום פרייז פון 54 גר. און 1.09 זל. צו בעקומען אין פאר פארקויף אין טעטשעריס פיטריקאווער 18, פון 10—12 ביימאג און פון 5—8 אוו. און אין טאג פון רעפעראט פון 2 נאכמ. ביי דער קאסע פון פילהארמאניע.

קוראטאריום פון די שולן און קינדער-היימען א. נ. וול. מעדעם אין לאדזש.
שבת, דעם 18 ד. ח. 2 נאכמ. קומט פאר אין העלענאוו-גארטען
א גראנדיעזע
גארטען-פערוויילונג
ארב. געז. פאר פיזישער דערציהונג און פוילן „מארגנשטערן" אפט. אין לאדזש.
פערבונדען מיט א טורן-פעסט
אין פראגראם: ארטיסטיש-קינסטלערישער אויפטריט. סימפאנישער קאנצערט אונטער דער לייטונג פון דיר. ה' סעוו. פיעטרושקא. ארויסטריט פון בלאז-ארקעסטער ביי דער געז. „קולטור-ליגע".
פערשידענע אטראקציעס. רייכע פאנטען-לאטעריע מיט פיל ווערטפולע פאנטען. אייגענער ביליגער בופעט. 7 אוונט וועלען זיך אויף דער ספעציעל בעלויכטענער עסטראדע אנהויבען גימנאסטישע איבונגען אויסגעפיהרט פון די מענער- און פרויען-גרופען. פריי-איבונגען. איבונגען אויף מכשירים. ספארט-טאנץ. פיראמידען א. א.
בילעטען צום פרייז פון 1 זל. און 50 גראשען שוין צו בעקומען אין דער טעאטראל-ארטיסטישער אפטיילונג פון דער „קולטור-ליגע", זאכאדניע 68, פראנט פארטער.

די לייטונג פון די ערשטע ארטאדאקסישע לערן- און ערציהונגס-אנשטאלטען „דרכי נעם" — פון — גרשון אלי' ליסס
אין לאדז (קילינסקיעגא 50, טעל. 215-26; אלעע 1. מאי 20, טעל. 200-43) אין ווארשא, שוו. יערסקא 34, טעל. 11-15-98
מאכט בעקאנט, אז צום נייעם שול-יאהר 1934/35 ווערען אונזערע חנוך-מוסדות רעארגאניזירט און פערגרעסערט, הן אין די למודי קדש, הן אין למודי חול.
עס ווערען נאך אנגענומען תלמידים אין די פאלגענדע מחלקות: גן-ילדים מכינה א' וב', מחלקה ז' ומכינת המתבתא ומתבתא א' וב'
איינשרייבונגען פון תלמידים ווערען אנגענומען טעגליך פון 9—2 און פון 4—7 אין די קאנצעלאריעס ביי אונזערע לערן-אנשטאלטען.
בעמערקונג: די בחינות פאר די אלטע און נייע תלמידים פון ווארשעווער און לאדזער „דרכי נעם" הויבען זיך אן אי"ה ג' אלול לויט פאלגענדען סדר: פון 10—2 למודי קדש און פון 4—7 למודי חול. די למודים הויבען זיך אן אי"ה דעם 19 סעפטעמבער ד. ה. ח' אלול א' תצא הבע"ל
די הנהלה.

פראנצויז. רעגירונג האט אויסבעהאלטען
א יודען-שחיטה אין סאטיף (אלזשיר)

לאנדאן, 11 (יט"א טעלעגראפיש).

„דיילי טעלעגראף" דרוקט א קארעספאנדענץ פון אלזשיר געווידמעט דעם יודען-פאגראם אין קאנסטאנטין און אין אנדערע ערטער. לויט דער קארעספאנדענץ, איז אין קאנסטאנטין שוין רוהיג, אבער די העצעהוירונג ביי די יודען איז נאך גרויס.

עס שטעלט זיך ארויס, אז דער פאגראם אויף יודען האט זיך אנגעהויבען נישט אין קאנסטאנטין מיט א וואך צוריק. דער פאגראם האט זיך אנגעהויבען אין אלזשיר, אין דער שטאט סאטיף דעם 2. אויגוסט. די פראנצויזישע רעגירונג האט זיך נאר בעמיהט די בלוטיגע געשעהענישען אין סאטיף אויסצובעהאלטען פאר דער עפענטליכקייט. ערשט נאכן אויסברוך פון די אונרוהען אין קאנסטאנטין, איז ארויס אויף דער ליכטיגער שיין דער פאקט, אז אין סאטיף איז דער פריהערדיגער פאגראם אויך געווען גאנץ שרעקליך.

עס איז נישט ריכטיג, אז דער פאגראם אין קאנסטאנטין איז פערורזאכט געווארען דורך א בלומרשטער פראוואקאציע פון א יודישען זעלנער אין אן אראבישען מעטשעט.

טראגישער זעלבסטמארד
פון פאליטיקער אלעקסאנדער לעדניצקי

ווארשא, 11 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). ביי טראגישע אומשטענדען איז היינט אינדערפריה דא געשטארבען דער בעקאנטער פוילישער פאליטיקער, אדוואקאט אלעקסאנדער לעדניצקי.

45 מינוט נאך 5 פארטאגס האט די טאכטער פון סטרוזש פון הויז אויף פיוס-גאס 3, וואו לעדניצקי האט פערנומען א 5-צימערדיגע וואוינונג, געפינען איהם ליגען אויפ'ן הויף-ברוק אין די אונטערהויזען. פון צושמעטערטען קאפ איז גערונען בלוט.

עס איז אלארמירט געווארען די פאגאטאוויע, וועלכע האט פעסטגעשטעלט לעדניצקיס טויט. לויט אלע צייכענס איז לעדניצקי בעגאנגען זעלבסטמארד. דעם טראגישען שריט איז ער לויט אלע וואהרשיינליכקייטען בעגאנגען צווישען 3 און 4 פארטאגס.

די סיבה פון זעלבסטמארד איז לעת-עתה נאך נישט בעוואוסט.

אלעקסאנדער לעדניצקי איז אלט געווען 68 יאהר. לעדניצקי האט אין זיין צייט געהערט צו די אנגעזעהענסטע אדוואקאטען אין צארישען רוסלאנד און איז געזען דעפוטאט אין דער ערשטער דומע מצד די קאדעטען.

נאכ'ן אויסברוך פון וועלט-קריג איז לעדניצקי געווען פרעזעס פון פוילישען קאמיטעט אין מאסקווע. אין 1915 ווערט ער פארזיצער פון ראט פון די פוילישע ארגאניזאציע - צוזאמענפאהרען אין רוסלאנד.

לעדניצקי האט אויך געשפילט א געוויסע ראליע אין קערענסקיס רעגירונג. אין 1918 ווערט ער פארשטעהער פון רעגענטען-ראט אין רוסלאנד. אין הערבסט 1918 קומט ער קיין פוילען, וואו ער האט זיך שוין ווייניג בעטייליגט אין פאליטישען לעבען.

יודען אין א"י בעאונרוהיגט
וועגען גורל פון די יודען אין אלזשיר

ירושלים, 11 (יט"א טעלעגר.)

א פארשטעהער פון ועד-הלאומי האט בעזוכט דעם פראנצויזישען גענעראל-קאנסול און איהם אויסגעדריקט די בעאונרוהיגונג, וואס דער בלוטיגער פאגראם אויף יודען אין אלזשיר האט ארויסגערופען ביים יודישען ישוב אין ארץ-ישראל.

דער פראנצויזישער גענעראל-קאנסול האט פערזיכערט, אז די פראנצויזישע רעגירונג וועט טון אלץ כדי צו זיכערן די רוהה פון די יודען אין אלזשיר.

אויטאבוס מיט 15 טויטע קערפערס
ארויסגעצויגען פון בוג

לאמזשע, 11 (טעלעפאניש)

פרייטאג 12 בייטאג האט מען ענדליך ארויסגעצויגען פון בוג נעבען סאראווע דעם פערטרונקענעם אויטאבוס, וועלכער איז אריינגעפאלען אין וואסער צוזאמען מיט 2 צעהנדליג פאסאזשירען.

ווי בעוואוסט, האבען שוין איבעררייס געארבייט אין טייך מיליטערישע סאפיארען און ספעציעל אראפגעבראכטע טויכערס. ס'איז אבער אלץ נישט געלונגען ארויסצוציהען פון טייך דעם פערטרונקענעם אויטאבוס. לסוף האבען 2 טויכערס פרייטאג זיך ווידער אראפגעלאזען אין טיף אריין. דא האבען זיי צוגעבונדען צום אויטאבוס צוויי שטאלענע שטאנגען און מען האט בענומען ארויסציהען דעם אויטאבוס.

דער ברעג איז געווען בעלאגערט מיט מאסען מענשען און די פאליציי האט קוים בעוויזען איינצוהאלטען דעם אנגריף פון די מאסען.

ווען דער אויטאבוס איז געווען 2 דריטעל איבערן וואסער, האט מען אנגעהויבען ארויסציהען פון איהם די טויטע קערפערס פון די דערטרונקענע. ס'איז געווען א הארצרייסענדיג בילד: געשוואלענע, ברוין און בלויע לייבער פון מענשען, וועלכע האבען איינגעשטיגעדיג אין אויטאבוס נישט פארגעפיהלט, אז די די דאזיגע מאשין וועט זיך פערוואנדלען פאר זיי אין א שרעקליכען קבר.

אין אויטאבוס זיינען געלעגען 13 דערטרונקענע (איינעם האט מען ארויסגענומען גאר פריש און 4 דערטרונקענע געפונען זיך נאך אין וואסער – סך הכל זיינען פאראן 18 דערטרונקענע.

צווישען די דערטרונקענע געפינען זיך 3 קינדער: די 14-יאהריגע העלינא קראשעווסקא, וועלכע איז געפאהרען מיט איהר מוטער (פרוי פון אויטאבוס-אייגענטימער), מיט וועלכער זי איז צוזאמען אומגעקומען, דער 11-יאהריגער לייזער פיישער און די 12-יאהריגע גאלדע ברוסט, וועלכע איז געפאהרען צוזאמען מיט איהר פאטער. דער טויטער קערפער פון איהר פאטער משה ברוסט איז, אגב, נאך דאנערשטאג אליין ארויפגעשווימען אויף דער אויבערפלאך פון טייך.

ס'איז נאך פאראן א 19-טער קרבן: דער פאסאזשיר משה שקלאניעוויטש פון קאלנע, וועלכער איז מיט נאך 2 פערזאן ארויסגעשטעוועט געווארען, איז אבער געשטארבען אין שפיטאל.

אין סאמע ברען פון ארויסציהען די טויטע קערפערס פון וואסער איז געשעהען פאלגענדע כאראקטעריסטישע סצענע: אין א געוויסען מאמענט ווען מען האט ארויסגענומען פון וואסער דעם טויטען קערפער פון איינעם א סוחר, האבען עטליכע דערנעבען שטייענדיגע ווארשאווער סוחרים זיך א לאז געטון צום דערטרונקענעם מיט א געוואלט:

– מיין געלט... מיין געלט...

פאליציי האט זיי נישט צוגעלאזען. זיי האבען גענומען שרייען, אז דער דערטרונקענער האט ביי זיך 12 טויזענד זל, וועלכע ער האט געפיהרט פאר זיי קיין ווארשא.

א קירכע מיט א האקענקרייץ

בערלין, 11 (ספ. טעל.)

אין דער שטאט האלצהאלבען אין טירינגען האט מען אויסגעבויט אן עוואנגעלישע קירכע, וואס אויף איהר טורם איז ארויפגעשטעלט געווארען א גאלדענער האקענקרייץ.

דאס איז די ערשטע קירכע אין דייטשלאנד, וואס איז בעצירט מיט א האקענקרייץ.

דייטש-ענגלישער אפמאך וועגן סוחר'ישע פערפליכטונגען

בערלין, 11 (ספ. טעל.)

אין בערלין איז אונטערגעשריבען געווארען צווישען דייטשלאנד און ענגלאנד אן אפמאך, וואס רעגולירט די סוחר'ישע צאהלונגס-פערפליכטונגען צווישען ביידע לענדער. דער אפמאך שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט די וואלוטען-בעגרעניצונגען וואס עקזיסטירען אין דייטשלאנד.

Likwidatorzy Sądowi Towarzystwa Kredytowego dla Handlu Spożywczego w Łodzi, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji (dawniej Stary Rynek 15) — wzywają wierzycieli Towarzystwa, aby **zgłaszali się z dowodami swych należności do biura likwidacji** w kancelarji adwokata Blauszylda przy ulicy Cegielnianej pod Nr. 39, m. 10 w godzinach od 6-ej do 8-ej. Likwidatorzy

Adwokat Ignacy Blauszyld, Zygmunt Grynszpan

די פריוואטע
7-קלאסיגע מענער פאלקס-שולע
„Nauka i Wychowanie"
פון לעהרער-קאאפעראטיוו אין לאדז
מאכט בעקאנט, אז די ווייטערדיגע איינשרייבונגען נעהמט אן די קאנצעלאריע אויף פילסודסקיעגא 62 (געוועזענער לאקאל פון גימנאזיום „וויעדזא") יעדען טאג פון 10–1 און 5–8. — טעל. 245-97.
עס ווערט געלערענט לויט די נייעסטע פעדאגאגישע דערגרייכונגען יודישע למודים און א בריטען מאסשטאב. ביי דער שול איז טעטיג א מוסטערהאפטע פרעבעל-שול.
דער לייטער ע. גאלדשמיד.

Z prawami gimnazjów państwowych
Prywatne Gimnazjum Męskie
oraz SZKOŁA POWSZECHNA
I. KACENELSONA
ul. Zawadzka 43, tel. 151-79
איינשרייב. פון נייע שילער נעמט אן די קאנצעל. טעגליך פון 9–2 און 5–7 נמ.
אין 1-טן אדויאל ווערן אנגענומען קינדער אין עלטער פון 6 יאהר און
אין דער מוסטערהאפטער פרעבעל-שול (גן-ילדים) ווערן אנגענומען קינדער פון 3½ יאר און

דאס ערשטקלאסיגע
שילער-קינדער און מעדכען-
גארדעראבן-אטעליער
– פון –
W. HOCHMAN
איז איבערגעטראגען געווארן פון זאוואדזקא 16a
אויף וואלטשאנסקא 4, אין הויף פארטער
און עמפעהלט זיך ווייטער די געעהרטע קונדשאפט.
מיט אכטונג
וו. האכמאן, וואלטשאנסקא 4

הזכרה.
מארגען מאנטאג, דעם 13 אויגוסט ד. י. 7,30 פריה, קומט פאר אין דער שוהל פון „לינת החולים" פאלודניאווא 19, א הזכרה נאכן פערשטארבענעם לאנגיאריגען פערוואלטונגס-מיטגליד
יצחק יעקב ניימארק ז"ל
צו וועלכער עס לאדענט איין קרובים, פריינד און בעקאנטע.
די פערוואלטונג
פון „לינת החולים"

צו מיין אפפאהרען נאך
ארץ ישראל (תל-אביב)
היינט זונטאג, דעם 12 שערפיען 2.12 אזייגער מיטאג פון פאבריקס-באהן-הויף, ווינטש איך מיינע געליבטע עלטערן, ברודער, געשוויסטער, שוועגערין, פערוואנדטע און בעקאנטע
א הערצליכען בלייבט-געזונט
אברהם גרינבערג.
לאדז, דעם 12 שערפיען 1934.

א גליקליכע רייזע
ווינטשען מיר אונזער ליבען זוהן, ברודער און שוואגער
אברהם גרינבערג
צו זיין אפפאהרען קיין ארץ ישראל (תל-אביב) היינט זונטאג ד. 12 שערפיען 1934, 2.12 אזייגער מיטאג פון פאבריקס-באהן
יצחק גרינבערג און פאמיליע.

א הארציגען פאהר-געזונד
ווינטשען מיר אונזער ליבען ברודער, שוואגער און פעטער
אברהם גרינבערג
צו זיין היינטיגען אפפאהרען קיין ארץ-ישראל (תל-אביב)
דארא, עסטושא און שימעק גרינבערג.

אויערען, נאז און האלז
קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע וצוועק אפעראציע א. ז. ו.) ווי אויך אמבולאטאריש פון 11–2 און פון 5–8 אוונט.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פון לונגע. הארץ און סקלעראז-קראנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–5 8–9 אוו.

צו דער חתונה פון אונזער ליבע פריינדין
פרל. אסתר ליבערמאן
מיט ה' ישראל וויקינסקי
ווינשען א הערצליכען מזל - טוב און א גליקליך צוזאמענלעבען.
יאדזשא ווערנער און דור וויגאדני

כעמיש-באקטעריאלאגישער
לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז, פעטריקאווער 37.
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע
אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, או.

פאר גאלד,
בריליאנטען
בריוואטערע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אלזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr. med.
Haltrecht
צוריקגעקעהרט
ספעציעל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעמט אן פון 8—11 מיטאג און פון 5—9 אוונט
זונטאג פון 10—1 בייטאג.
אלע ארט אנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

א"י קען אריינעמען 100.000 יודען א יאהר

פרעזידענט סאקאלאוו וועגן דער בויאונג פון דער יודישער מלוכה אין א"י

יאהאנעסבורג (יט"א) אויף א מאסען-מיטינג פון ציוניסטישער יוגענד אין יאהאנעסבורג איז מיט א גרויסער רעדע ארויסגעטרעטען דער פרעזידענט פון דער אלוועלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע און פון דער יודישער אגענץ ה' נחום סאקאלאוו, וועלכער האט ערקלערט צוו. אנד.: אין א"י האבען מיר נישט נאר דעם אנהויב פון א יודישער נאציאנאלער היים נאר אויך דעם אנהויב פון א יודישער מלוכה: אויב מיר וועלען עלימינירען די אידעע פון מיליטאריזם מיט אן'ארמיי און פלאט, האבען מיר שוין אין א"י א בעפעלקערונג פון 300,000 יודען, וואס עס שטעלט מיט זיך פאר דעם וויכטיגסטען עלעמענט פון דער מלוכה. דער אנהויב פון דער מלוכה איז די לאנדווירטשאפט. אין א"י איז די מאדערנע לאנדווירטשאפט א יודישע. די יודען זענען די איינציגע פערטרעטער פון דער ציוויליזאציע אין דער אגריקולטור. דער האנדעל אין א"י ליגט אין יודישע הענד.

די 13,000 יודען, וועלכע זענען געקומען פון דייטשלאנד שטעלען מיט זיך פאר א ווערטפולען עלעמענט. דייטשע יודען זענען זעהר פארזיכטיג, דער מזרח-אייראפעאישער יוד האט מעהר פאנטאזיע און איניציאטיוו. די פאראייניגונג פון די אלע עלעמענטען וועט בילדען א פאקטאר, וואס איז נויטיג פאר דער אויפלעבונג פון האנדעל.

פרעזידענט סאקאלאוו האט ווייטער ערקלערט, אז ער וואלט געוואלט זעהן 10 פראצ. פון גאנצען יודישען פאלק אין א"י, ד.ה. אנדערטהאלבען מיליאן יודען. דאן, האט געזאגט נחום סאקאלאוו — וואלטען מיר געקאנט רעגולירען אונזערע בעציהונגען מיט די אראבער און מיט אנדערע, אבער דער היפט-פרינציפ פון אונזער געזעצגעבונג וועט בלייבען — אבסאלוטע גלייכבערעכטיגונג פון אלע אהן אונטערשיד פון גלויבען".

אויף אן'אנדערן מיטינג אין ספרינגס האט פרעזידענט סאקאלאוו געשילדערט די וועגען פון דער יודישער וואנדערונג פאר די לעצטע צענדליגער יאהרען און האט בעטאנט, דאס איצט, ווען די טויערן פון אמעריקא, ענגלאנד און אנדערע לענדער זענען געשלאסען, קען א"י אויפנעמען נישט 40,000 נאר 100,000 יודען יעדעס יאהר.

יאפאן דראט די סאוויעטן מיט מלחמה

רעדע פון סאוו. גענ. בליוכער.—ארעסטירט 9000 כינ. רעוואלוציאנערן

טאקיא, 11 (ספ.)

פון אפיציעלע קוועלען איז מען מודיע, אז די יאפאנישע רעגירונג האט נאך נישט אנגענומען קיין ענטשיידענעם בעשלוס וועגען ארויסשיקען א שארפע ווארנונג די סאוויעטען, דער ענין ווערט נאך בעהאנדעלט. עס איז אבער ריכטיג — ווערט ווייטער אפיציעל מיטגעטיילט — אז דאס גאנצע יאפאנישע פאלק פאדערט אזא אקט.

די צייטונג „נישי" האט געשריבען, אז די יאפאנישע רעגירונג איז אויפגעבראכט פון דער פראוואקאטארישער האנדלונג פון די סאוויעטען לגבי יאפאן, זיי בעשיסען די יאפאנישע שיפען, פליהען מיט עראפלאנען איבער מאנדזשוקא, פירען א פרעסע-קאמפאניע געגען יאפאן, פערשלעפען די פערהאנדלונגען וועגען דער מאנדזשורישער אייזענבאהן א. א. וו.

לאנדאן, 11 (ספ.)

ווי די סאוויעטישע פרעסע פון כאבאראווסק איז מודיע, איז דארט פארגעקומען א פייערליכע זיצונג פון ארטיגען ראט לכבוד דער ווייט-מזרח דיגער ארמעע, וועלכע האט געפייערט דעם פינף-יאהריגען יובילייע פון איהר עקזיסטענץ אלס א בעזונדער מיליטערישער איינס.

אויף דער דאזיגער זיצונג האט געהאלטען א רעדע דער קאמאנדיר פון דער ארמעי בליכער, ער האט געזאגט, אז די דאזיגע ארמעי איז דער אוואנגארד פון דער גרויסער אלסאוויעטישער ארמעי און זי איז גרייט יעדע מינוט אפשלאגען אן'אנגריף פון פיינט.

שאנכיי, 11 (ספ. טעל.)

די כינעזישע פרעסע איז מודיע, אז דעם 5. ה. ח. זענען ביז 500 אויפשטענדיגע בעפאלען די שטאט מוקדען מיט'ן צוועק צו בעפרייען פון טורמע זייערע חברים. אין פערלויף פון 2 שעה איז פארגעקומען א מלחמה צווישען זיי און די יאפאנישע זעלנער. די יאפאנער האבען בענוצט קוילענווארפער און ארטילעריע.

אין משך פון דער לעצטער צייט האט שוין די יאפאנישע מאכט ארעסטירט ביז 9000 כינעזער רעוואלוציאנערן.

מארגען פאהרט אפ פאן פאפען קיין וויען

לאנדאן, 11 (ספ. טעל.)

דער רייטער-קארעספאנדענט איז מודיע פון בערלין, אז פאן פאפען פאהרט אפ קיין וויען צו איבערנעהמען דעם אמט פון דייטשען אמבאסאדאר אין עסטרייך דעם 13. ה. ח.

ארום דעם פאגראם אין אלזשיר

אלזשיר אויז ארץ-ישראל. — רוף צו שלום. — ערשטער פראצעס געגען די פאגראמשטשיקעס. — די יודען זענען געקוילעט געווארען ווי די שאף און זייערע הייזער אונטערגעצינדען

לאנדאן (יט"א) די „טיימס" רעדט ארום אין א לייט-ארטיקעל די געשעהענישען אין אלזשיר. פעסטשטעלענדיג, אז די יודען בעטרעפען אין אלזשיר 10 פראצ. פון דער 100-טויזענדיקער פיגער בעפעלקערונג, האלט דאס בלאט, אז די הויפט-סיבה פון פאגראם דארף מען זוכען אין דער עקאנאמישער ספערע, דער עיקר אין דער קאנקורענץ, וואס די אראבער האבען אויסצושטעהען מצד די יודישע סוחרים.

אין פראנצויזישען צפון - אפריקע, שרייבט „טיימס", האבען יודען און מוזולמענער פון קדמונים זיך בעטראכט מיט געגענזייטיגען אונצוטרוי, פאר דער פראנצויזישער אקופאציע איז דער רעכטליכער שטאנד פון די יודען געווען א קלאגעדיגער. די פראנצויזישע בייגערשאפט האבען אבער די יודען אנגענומען פריהער ווי די אלזשיר-מוזולמענער, און דאס האט ביי די לעצטע ערוועקט קנאה. דערצו זענען די מוזולמענער ווייניגער ווי די יודען פעהיג צו מסחר.

באכ'ן ארומרעדען דעם פערלויף פון די געשעהענישען, מאכט די „טיימס" פאלגענדען אויספיהר: אהן ספק האבען צום אויסברוך פון די געשעהענישען ביישטעהאגען ווירטשאפטליכע סיבות — די היינט-צו-טאגיגע לאגע פון מוזולמענער אין אלזשיר איז ווייט נישט קיין וואוילשטענדיגע. דער עיקר אבער איז, וואס דער אויסברוך איז געשעהן מיט דער זעלבער קראפט, וואס די רעליגיעזע אונרוהען אין אינדיען אדער דער א"י - אויסברוך פון 1929. די לעקציע פון די אונרוהען וועט נישט געהען פערלוירען פאר די מעסיגע לידערס פון דער יודישער געמיינשאפט אין א"י. זיי זענען לעצטענס געווארען אלץ מעהר בעזארגט איבער די מעשים פון די יונגע עקסטרעמיסטען, וואס זייער שנאה צו דער אנטיסעמיטישער פאליטיק אין דייטשלאנד האלט זיי אבער נישט אפ פון באכמאכען די נאצי-מעטאדען.

אלזשיר (יט"א) די מאכט-ארגאנען ערקלערען, אז די לאגע אין קאנסטאנטין און די ארומיגע שטעט איז שוין פולשטענדיג בערוהיגט. דער בעלאגערונגס-צושטאנד איז אבער נאך נישט אפגעשאפט געווארען.

די שפיטאלען זענען איבערפולט מיט פערוואונדעטע, אויך די פריוואט-דאקטוירים זענען בעווארפען מיט ארבייט. די דאקטוירים ערקלערען, אז זאגאר אין מלחמה-צייט האבען זיי קיינמאל נישט געזעהן אזעלכע ברוטאלע פערוואונדונגען.

דער גענעראל-גובערנאטאר פון אלזשיר, קארד האט געמאכט אן'אינספעקציע איבער די געליטענע שטעט און בעזוכט די גהעטאס פון קאנסטאנטין, איבביידא און אנדערע ערטער.

גובערנאטאר קארד האט בעשלאסען צו פערגרעסערן די מיליטערישע קרעפטען אין די גאנץ אלץ בעדראהטע שטעט.

אין ארעסט געפינען זיך אנגעהאך 300 מאן.

צווישען די ערמארדעטע יודען אין קאנסטאנטין געפינט זיך דער ארטיגער בעקאנטער ציוניסטישער זשורנאליסט אמאלי, רעדאקטאר פון דעם בלאט „לא ווערייטע".

אין די צענטראל-געביטען פון אלזשיר ווערען געמאכט מיליטערישע פערשטארקונגען אויס מורא פאר נייע געשעהענישען. ווי עס הייסט, זאל דער גאנצער וואפען-גארניזאן אין אלזשיר בעדייטענד פערגרעסערט ווערען.

פון טוניס ווערט מיטגעטיילט, אז אויך דארט הערשט א געשפאנטע שטימונג, די מאכט-ארגאנען אין פערשידענע שטעט אין טוניס האבען אנגענומען מעז פארזיכטס-מיטלען. די יודישע בעפעלקערונג געפינט זיך אין א געדריקטער שטימונג.

אלזשיר (יט"א) היינט האט דער גובערנאטאר פון אלזשיר קארד פערעפענטליכט א רוף צו שלום צו דער בעפעלקערונג. גלייכצייטיג איז געעפענט געווארען א זאמעל-אקציע לטובת די געליטענע פון פאגראם.

די לאגע איז נאך אלץ א דראהענדע הגם די מאכט פארזיכערט, אז עס זענען שוין אנגענומען געווארען אלע פארזיכטס-מיטלען.

בעזונדערס בעאונרוהיגענד איז דער גורל פון די פעראייניצעלטע וואוינענדע יודישע משפחות אין די ווייט-סיטואירטע שטעטלעך און דערפער, וואס זענען ארומגערינגעלט מיט ווילדע בעדואינער — שבטים. וואהרשיינליך זענען אויך דארט פארגעקומען בלוטיגע געשעהענישען, וועגען וועלכע מען ווייסט אבער נאך גארנישט געזויערס מחמת די פרימיטיווע קאמוניקאציע-בעדינגונגען.

אין זשאמאפ איז פארגעקומען דער ערשטער פראצעס פון עטליכע אראבישע פאגראמשטשיקעס. זיי זענען פער'משפט געווארען יעדערער צו איין יאהר מיט איין טאג תפיסה.

לאנדאן (יט"א) „טיימס" טיילט מיט, אז דער יודען-פאגראם אין אלזשיר איז וואהרשיינליך געווען פון פאראויס געפלאנט און ארגאניזירט, מחמת די מערדער זענען געקומען אין יודישען גהעטא אין קליינע גרופען צו צוויי און דריי פערזאן, כדי אויסצומיידען חשדים.

בעשרייבענדיג דעם פאגראם, שרייבט די „טיימס", אז די יודישע געשעפטען און הייזער זענען לויט א סדר אנגעגריפען און אויסגערויבט געווארען. נאכהער האבען די רוצחים אונטערגעצינדען די הייזער. די איינוואוינער זענען ארויסגעיאגט געווארען אין די גאסען. וואו מען האט זיי געקוילעט ווי שאף, אהן אונטערשיד פון עלטער און געשלעכט.

אלזשיר (יט"א) הגם אויסערליך איז די רוה אין קאנסטאנטין שוין צוריקגעשטעלט, איז אבער די שפאנונג נאך אלץ זעהר גרויס.

די מאכט דעמאט פערהארעגט בעלאגערונגס-צושטאנד. נאך 8 א זייגער אין אווענד איז אפגעשטעלט יעדע בעוועגונג. געפאנצערטע אויטאס און מיליטערישע פאטראלען דערלאזען נישט, אז גרעסערע גרופען אראבער זאלען אייבקומען אין שטאט צענטער.

צווישען די ערמארדעטע אין קאנסטאנטין געפינען זיך קינדער אין עלטער פון 10, 8, 6 און 2 יאהר.

אין איבביידא זענען נישט געווען קיין הרוגים, עס זענען אבער פערוואונדעט געווארען עלף יודען, דערונטער זעקס פרויען.

לאנדאן (יט"א) „דיילי העראלד" טיילט מיט, אז די אונרוהען אין פראנצויזישען אלזשיר זענען בלויז א טייל פון א פאשיסטישער אנטי-יודישער קאמפאניע, וואס ווערט ארגאניזירט איבער גאנץ צפון-אפריקע.

די לויה פון די פאגראם-קרבנות אין קאנסטאנטין

ידיעות וועגען אויסברוך פון נייע פאגראמען אין די ארומיגע שטעט

אלזשיר (יט"א) דער ספעציעלער יט"א-שליח פון קאנסטאנטין טעלעגראפירט: די לויה פון די פאגראם-קרבנות אין קאנסטאנטין, וועלכע איז היינט פארגעקומען איז איבער רוהיג. בעת דער לויה האבען זיך אפגעשפילט טראגישע סצענעס.

אלי קאליפא, דער יודישער זעלנער, וועמענס האלטונג זאל האבען ארויסגערופען די שודערליכע געשעהענישען, איז ארעסטירט געווארען דורך דער מיליטערישער מאכט.

אלזשיר (יט"א) ווי דער יט"א-שליח אין קאנסטאנטין הערט זיך, זענען ווידער אויסגעבראכען אנטי-יודישע אונרוהען אין איבביידא, סעבאסא און דזשעמאפעס.

עס זענען ערהאלטען געווארען ידיעות, אז אין די דריי אויבענדערמאהנטע שטעט זענען אויסגעפליגדערט און אונטערגעצונדען געווארען אלע יודישע הייזער. די יודישע בעפעלקערונג איז אין שרעקליכער פאניק ענטלאפען פון די ציגיישעטע פאגראמשטשיקעס און בעהאלט זיך אויס אין די מיליטערישע באראקען.

דער יט"א-שליח האט זיך בעמיהט צו בעקומען אויטענטישע ידיעות ביי דער מאכט. די ארטיגע מאכט-ארגאנען האבען זיך אבער ענטזאגט צו געבען, וועלכע עס איז ערקלערונגען

אלע לאדזער יודען געהן היינט אין העלענאוו צו דער פערוויילונג פון „לינת-הצדק"

היינט, זונטאג, וועט דער לאדזער יודישער עולם האבען די געלעגענהייט ארויסצעוויזען זיין פליכט-בעוואוסטזיין לגבי דער עקזיסטענץ פון דער וויכטיגסטער יודישער הילפס-אינסטיטוציע אין לאדז, נעמליך „לינת הצדק" ארדענט היינט אין אין „העלענאוו" א גרויסע גארטען-פערוויילונג, פערבונדען מיט א שפע אטראקציעס און סורפריזען פאר די בעזוכער. אין פראגראם איז פארגעזעהען א סימפאנישער קאנצערט, ארויסטרעטונגען פון ארטיסטען, אן'אמוזאנטע פאנטאן-לאטעריע און פיל אנדערע איבערראשונגען.

ס'איז איבעריג צו ערווארטען, אז „גאנץ לאדז" וועט היינט איינזאמלען די יודען אין העלענאוו, כדי צו שטיצען אין איבזוענס די איינציגע יודישע נאכט-פאגאטאוויע אין לאדז.

נאך פאלעסטינא תל-אביב

נעהם איך מיט א שותף א קאפיטאליסט מיט 15—20 טויזענד זלאטעס. ער קען בעזיצען א פרוי און קינדער נאר ביז 14 יאהר. נעהנטערע אינפארמאציעס גיב איך פערזענליך איבער. דאס געלד איז דאפעלט געזיכערט.

ערנסטע אפערטען גלייך אבצוגעבען אין אדמינ. אונטער „Tel-Awiw"

Doktór KLINGER

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוואכע און ווענערישע קראנקהייטען

Andrzeja 2, tel. 132-28

נעמט אן פון 9 ביז 11 פריה און פון 6 ביז 8 אוו. זונטאג און פייערטאג פון 10 ביז 12.

Dr. med. N. ROSEN

צאהן-ארצט און כירורג פון מונד-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט.

Andrzeja 7, tel. 216-57.

לאדז, 12 אויגוסט 1934

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז 12 אויגוסט 1934.

דער שטורם אויפן ווייטען מזרח

ווערט צוגעגרייט מיט דער הילף פון דייטשלאנד

אין משך פון א פאר וואכען האט אויפ'ן ווייטען מזרח, צווישען סאוויעט-רוסלאנד און יאפאן געהערשט א געוויסע ענטשפאנונג. עס האט זיך בעדוכט, אז אויפ'ן דארטיגען פראנט, איז די סכנה פון א באלדיגען קאנפליקט אויף א געוויסער צייט אפגערוקט געווארען. אין די לעצטע טעג זענען אבער ליידער אנגעקומען בעאומרוהיגענדע ידיעות. די בעציהונגען האבען זיך צוריק פערשארפט און עס איז פערהאן א מורא, אז עס זאל נישט קומען צו קיין צוזאמענשטויס.

די סבה פון דער פלוצלינגער ענדערונג פון דער שטימונג, זענען די נצחונות פון דער קאמוניסטישער ארמעע געגען דעם מיליטער פון דער נאנקינער רעגירונג, וועלכע ווערט ווי בעוואוסט אונטערשטיצט פון יאפאן.

אין דער פראנצויזישער צייטונג „רעפובליק“ שרייבט פיער דאמיניק וועגען דער מלחמה-געפאהר אויפ'ן ווייטען מזרח צווישען אנדערען פאלגענדעס:

„צוויי ידיעות פון ווייטען מזרח. די יאפאנישע צייטונג „נישי נישי“ מעלדעט, אז יאפאן וועט אין מאסקווע אפיציעל פראטעסטירען געגען דער האנדלונג פון דער סאוויעט-רעגירונג אין ווייטען מזרח. (איבערטרייהען פון סאוויעטישע עראפלאנען איבער מאנדזשוריען, בעשיסען פון מאנדזשורישע שיפען א.א.וו.) די ידיעה איז נישט בעשטעטיגט געווארען און אויך נישט אפגעלייקענט געווארען. אפשר איז עס נאר געווען א פרוביר-באלאן, יעדענפאלס בעשטעטיגען אנדערע מעלדונגען, אז יאפאן גרייט זיך צו עפיס. די סאוויעטישע פרעסע מעלדעט, אז יאפאן זוכט איצט א געלעגענהייט צו א אינטערווענץ.

פון דער אנדערער זייט ווידער, זעהט אויס, אז די קאמוניסטען האבען אין דער כינעזישער פראווינץ פו-קין, וועלכע ליגט צווישען קאנטאן און שאנכאי, געגען איבער דער יאפאנישער אינזעל פארמאזא, אפגעהאלטען בעדייטענדע נצחונות. די קאמוניסטען מארשירען אויף פוטשאו, וואו עס געפינט זיך איינער פון די גרעסטע כינעזישע ארסענאלען. פוטשאו ליגט, ווי בעקאנט, געגענאיבער דער יאפאנישער אינזעל פארמאזא — און א יאפאנישע אינטערווענץ איז דעריבער גאנץ מעגליך.

וואס פאר א בעציהונג הערשט אבער צווישען מאסקווע און די כינעזישע קאמוניסטען? אמאל זענען די בעציהונגען געווען זעהר ענגע. און וואס פאר א בעציהונגען הערשען צווישען דער נאנקינער רעגירונג און טאקיא? יאפאניש-פריינדליכע כינעזישע פאליטיקער זענען שוין איצט פערהאן לרוב, און אויף ביידע זייטען פון כינעזישען ים איז אין די רעאליסטישע קעפ שוין שטארק איינגעווארצעלט די אידעע וועגען א „גרויס אזיען“ — וועגען אנ'ענגען בונד צווישען כינא און יאפאן.

און אין וואס פאר א בעציהונגען שטעהען צווישען זיך דייטשלאנד, די נאנקין רעגירונג און טאקיא? גענעראל פאן סעקט, דער פאריגער שעף פון דער רייכסוועהר, געפינט זיך נאך אלץ אין כינא, אין דינסט פון דער נאנקינער רעגירונג. ער האט דאס אנגעפיהרט מיט די לעצטע אפענסיווען געגען די רויטע. מען שמועסט, אז עס געפינען זיך ביי איהם 60 דייטשע אפיצירען. עס איז דעריבער גאנץ מעגליך, אז יאפאן, וועלכע איז צוליב דער פריינדשאפט מיט דער נאנקינער רעגירונג, דער הער פון כינעזישען ים, וועט שפעקולירענדיג אויף די איצטיגע ווירטשאפטליכע שוועריגקייטען פון אמעריקא, פרובען צו פערכאפען די ים-פראווינץ, דעם צפונדיגען טייל פון דער אינזעל סאכאלין און דעם גאנצען טראנסבייקאל. דערפאר וועט עס שפעטער צוריקבעצאהלען כינע מיט דער סאוויעט-רוסישער מאנגאליע און דעם אזוי גערופענעם כינעזישען טורקעסטאן, וואו כינע האט שוין פון לאנג פערלוירען איהר אויטאריטעט.

דייטשלאנד'ס ראלע וואלט, אין אזא פאל, בעשטאנען צו אונטערשטיצען כינע מיט אמוניציע און אפיצירען, און יאפאן פאליטיש.

זיכער, היטלער איז איצט דער אבסאלוטער אליינהערשער פון דייטשלאנד און א איינצעלנער מענש, אויף וועלכען עס פאלט אזא מין אומגעהויערע פעראנטווארטליכקייט, איז אפט פארזיכטיגער אלס אנדערע. אבער דער דאזיגער געדאנק בערוהיגט אונז נאר אומפולשטענדיג“.

ווי דערפון איז צו זעהן שפילט אין די געשעהענישען אויפ'ן ווייטען מזרח גארנישט קיין קליינע ראלע דאס היטלעריסטישע דייטשלאנד.

דאס האלענדישע פאלק ארגאניזירט זיך

צום שוץ פון זיינע גרעניצען

אין דער עפענטליכער מיינונג פון האלאנד, איז אונטערן דרוק פון די לעצטע געשעהענישען פארגעקומען א שטארקע ענדערונג. צוליב די געוואלדיגע בעוואפנונגען, וואס עס פיהרען אדורך אלע אייראפעאישע מלוכות האט מען אויך אין האלאנד אנגעהויבען צו טראכטען וועגען פערשטארקען די מיליטערישע כוחות פון לאנד. מען געדענקט נאך גאנץ גוט אין האלאנד, אז בעת די גרויסע וועלט-מלחמה האט נישט קיין סך געפעהלט, דאס אויך האלאנד זאל אריינגעצויגען ווערען אין קריג, אז אויך זי זאל ווערען דאס געביט פון דער דייטשער אינוואזיע. עס איז דערביי כאראקטעריסטיש, אז די איניציאטיוו צו פערשטארקען די בעוואפנונגען, איז בעקומען נישט פון דער רעגירונג, נאר פון דער ציווילער בעפעלקערונג, וואס וואוינט אויף די געביטען, וואס גרעניצען זיך מיט דייטשלאנד.

עס דארף דא געזאגט ווערען, אז די פראדייטשע סימפאטיעס ביי דער האלענדישער בעפעלקערונג זענען נישט איבעריג גרויס. די היטלעריסטישע איבערקערעניש און פערפאלגונגען פון די יודען האבען אין האלאנד געמאכט א געוואלדיגען איינדרוק און ארויסגערופען די אויפרעגונג פון דער גאנצער עפענטליכער מיינונג. די צאהלרייכע יודישע פליטים פון דייטשלאנד, האט מען אין האלאנד אויפגענומען נישט מיט קיין שטארקען, וואס אנ'אמת, ענטוזיאזם, ווייל די צייטען זענען איצט שווערע, אבער דאך גענוג הארציג. די גאנצע פרעסע האט אין שארפע ווערטער פעראורטיילט די מעשים פון די היטלעריסטישע תלינים, און פאראויסגעזאגט שווערע עקאנאמישע פאלגען. ווען אויף דער טאג-ארדנונג איז ווידער געקומען די פראגע פון די דייטשע צאהלונגען פאר האלאנד און עס איז געווארען בעקאנט, אז די האלענדישע רעגירונג ווי אויך די האלענדישע בירגער וועלען ליידען שווערע מיליאנען היזקות, האט די גאנצע פרעסע זעהר שארף געגען דעם פראטעסטירט און שוין אפען ערקלערט, אז דאס איז א רעזולטאט פון דער משוגענער פאליטיק פון דער היטלעריסטישער רעגירונג, וואס רואינירט דאס לאנד.

אין האלאנד האט מען זיך מיט דער גרעסטער בעאומרוהיגונג צוגעקוקט צו דער קריגערישקייט פון די שטורם-אפטיילונגען, אויף דער אנדערער זייט גרעניץ און מען האט זיך אפגעגעבען א דין-וחשבון, אז בעת א בעוואפענטען קאנפליקט וועט האלאנד נישט זיין בכוח צו פערטיידיגען איהר נייטראליטעט. די אלגעמיינע איבערצייגונג אין האלאנד איז אויך, אז דייטשלאנד איז די איינציגע שולדיגע אין דעם בעוואפענטען געיעג, וואס קומט איצט פאר אין אייראפא.

אין שייכות דערמיט איז ביי די האלענדישע געזעלשאפטליכע קרייזען ענטשטאנען דער געדאנק אונטערצונעהמען אנ'אקציע מיטן ציל צו פערשטארקען די האלענדישע מיליטערישע בעוואפנונגען בכדי צו קענען אין פאל פון א געפאהר פערטיידיגען די גרעניצען. די דאזיגע בעוועגונג איז ענטשטאנען אין לימבורג און צפון בראבאנט, ד. ה. אין די פראווינצען, וואס שניידען זיך אריין אלס א שמאלער פאס צווישען בעלגיען און דייטשלאנד און זענען בעת א קאנפליקט אממייסטען אויסגעשטעלט אויף א געפאהר. ווי עס ערקלערען די איניציאטארען פון דער דאזיגער אקציע, איז די הויפט-סיבה פארוואס די פרעסע האט אויפגעהויבען די גאנצע פראגע וועגען פערשטארקען די האלענדישע בעוואפענטע כוחות, באלדווינס רעדע אין ענגלישען פארלאמענט.

„באלדווינס ווערטער, אז די גרעניצען פון ענגלאנד ליגען ביים רהיין, זענען אין האלאנד גאנץ גוט פערשטאנען געווארען“ — האט ערקלערט איינער פון די איניציאטארען — „דאס בעדייט, אז אויסלאנד רעכענט זיך לגמרי נישט מיט האלאנד.

דאס מוז ווערען געענדערט. מיר האבען זיך געשטעלט דעם ציל, אז די רעגירונג זאל פערשטארקען אונזערע מיליטערישע כוחות, בכדי צו קענען פערטיידיגען אונזערע גרעניצען און בכדי אויסלאנד זאל זיך מיט אונז מוזען רעכענען“.

אין „דע טעלעגראף“ זענען פערעפענטליכט צוויי אינטערוויואוען פון בירגערמייסטער פון מאאסטריק, וועלכער איז איינער פון די הויפט-איניציאטארען פון דער אקציע. ער ווייזט אן, אז אין די רעגירונגס-קרייזען בעציהט מען זיך גאנץ גינסטיג צו איהר. אין די אממייסטען פעראינטערעסירטע געביטען האבען זיך געשאפען קאמיטעטען, וואס וועלען פאפולאריזירען דעם געדאנק. לויטן פלאן וועט א געוויסע צאהל פון דער יוגענד, וואס איז איצט ארבייטסלאז, געפינען אין מיליטער א נוצליכע בעשעפטיגונג לטובת דעם לאנד. זי וועט דארט אויסגעבילדעט ווערען בכדי אין א נויטפאל צו קענען מיט געוועהר אין דער האנד פערטיידיגען די האלענדישע נייטראליטעט.

די ווירטשאפטליכע קרייזען פון לימבורג און בראבאנט האבען זיך באלד אנגעשלאסען אין דער אקציע. עס זענען אויך באלד צוגעשטאנען די לאנדווירטשאפטליכע קרייזען. אזוי ארום האט דאס האלענדישע פאלק אין בעוואוסטזיין פון געפאהר וואס עס דראהט אנ'אנפאל מצד דער היטלעריסטישער הערשאפט אין דייטשלאנד, אויף אייגענע אחריות, אומאפהענגיג פון דער רעגירונג אונטערגענומען אנ'אקציע צו פערטיידיגען זיינע גרעניצען.

—[:ס:]—

הינדענבורגס דראמאטישסטע מאמענטען פון זיין לעבען

ווי אזוי ער האט בעוואויגען ווילהעלמ'ען צו אבדיקירען

אין דער צווייטער העלפט פון 1918 האט הינדענבורג אהן שום ספק אדורכגעלעבט די אונאנגענעהמסטע מאמענטען פון זיין לעבען. ער האט געזעהען דעם אדורכפאל פון אלע מלחמה פלענער. וואס האבען געדארפט ברענגען דעם נצחון פאר דייטשלאנד, די בליץ-שנעלע אפענסיווע פון מארשאל פאש, האט געצוואונגען דאס דייטשע מיליטער צו פערלאזען פראנקרייך און שוין אין אנהויב פון חודש אויגוסט איז פאר הינדענבורגען און פאר דעם שעף פון זיין שטאב, געווארען קלאר, אז עס דערנעהנטערט זיך דער סוף און די מפלה.

איין עפיזאד פון דער דאזיגער צייט איז געווען רייך אין דראמאטישע מאמענטען. דאס איז געווען דער צוזאמענקונפט הינדענבורגס און לודענדארפס מיט ווילהעלמען, וועלכער האט זיך נאך אלץ גענארט, אז די מלחמה וועט זיך פאר איהם גליקליך פערענדיגען.

די צוזאמענקונפט איז פארגעקומען אין הינדענבורגס שטאב. און אזעק אויפן פראנצויזישען פראנט. עס איז געווען דעם 10 אויגוסט אין אווענד. ווילהעלם איז געקומען צו פאהרען אין א אויטא. הינדענבורג און לודענדארף זענען ארויס איהם צו בעגעגענען. נישט רעדענדיג קיין ווארט איז ווילהעלם אין דער בעגלייטונג פון זיינע דריי אדיוטאנטען אריין אין א צימער אויפן ערשטען שטאק, וואס איז געווען בעהאנגען מיט מאפעס און קריגס שקיצען. ער האט קיין ווארט נישט גערעדט און געווארט ביז הינדענבורג וועט אנהויבען. א געוויסע צייט האט געהערשט א דערדריקענדע שטילקייט, ענדליך האט ווילהעלם געמאכט אנ'אומגעדולדיגע בעוועגונג מיט דער האנד. לודענדארף האט דאן אנגעהויבען: „עס איז נישט דא, וואס צו בעהאלטען, מיר האבען געליטען א שווערע מפלה“.

אויף די דאזיגע ווערטער האט ווילהעלם צוזאמענגעביסען די ליפען, אראפגעלאזט דעם קאפ און געבליבען שטעהן א שווייגענדיגער. הינדענבורג האט מיט דער האנט געפיהרט איבערן שטערן, שווער עטעמענדיג, לודענדארף האט דערווייל ווייטער גערעדט:

„אממייסטען רופט ארויס בעאומרוהיגונג, וואס אין דעם רוב דיוויזיעס איז שטארק געפאלען דער קריגס-גייסט פון אונזערע סאלדאטען: די 41-טע דיוויזיע, למשל, האט דעם 8 אויגוסט פולשטענדיג פערפיהרט. עס וואלט געווען א טעות צוצושרייבען עס נאר דעם מאנגעל פון קארטאפעל און דער גריפע. די סיבה איז אנ'אנדערע, איינער פון די אפיצירען פון דער צווייטער דיוויזיע האט ערקלערט, אז די אפטיילונגען, וואס געהערען אונטער זיין אנפיהרונג, ווייזען ארויס אזא אומגעהייערע הארוזאמקייט, דאס ער האט דאס געפיהל, ווי ער וואלט געהאט צו טון מיט מיליטער, וואס האט קיין שום געמיינזאמעס מיט'ן דייטשען מיליטער. דער פאקט, וואס איינציגע פולקען, וועלכע קומען אויפן פראנט, ווערען אויפגענומען מיט אויסרופען „שטרייקברעכער“ אדער „איר ווילט פערלענגערן די מלחמה“, בעווייזען, אז דער קריגס-גייסט איז געפאלען. אזא מיליטער איז שוין גארנישט ווערט“.

ווילהעלם האט געענטפערט, אז הגם דער קרוינפרינץ האט שוין וועגען דעם דערצעהלט, קען ער אבער דאך נישט גלויבען, אז עס זאל הערשען אזא אנארכיע. לודענדארף האט מיט א טאן פון א בעליידיגטען געענטפערט, אז מען קען דאס צו יעדער צייט קאנטראלירען, און צווישען איהם און לודענדארפען האט זיך ענטוויקעלט פאלגענדער דיאלאג:

ביז-איצט האבען די פראנצויזישע אטאקעס נאך נישט געהאט קיין ענטשיידענדען ערפאלג, האט געזאגט ווילהעלם. — די פראנצויזישע סאלדאטען האבען אבער צוגעקומען מוט צוליב דער אמעריקאנישער אינטערווענץ — איז געווען לודענדארפ'ס ענטפער. — דארט וואו אונזערע סאלדאטען האבען צו טון מיט די אמעריקאנער, האבען זיי די אויבערהאנד. — וואס קומט דערפון ארויס? איך מוז מודה זיין, אז די צאהל פון אונזערע סאלדאטען, וואס פאלען אריין אין געפאנגענשאפט איז אזוי גרויס, אז מיר מוזען זיך שוין בענוצען מיט די לעצטע רעזערווען.— הייסט עס, אז עס איז שוין נישט פערהאן קיין שום האפנונג? — צום בעדויערען — האט לודענדארף געענטפערט — אונזער אמאליגע ארמעע עקזיסטירט נישט מעהר: עס בלייבט אונז איבער, אדער צו לעגען דאס געוועהר, אדער צו פאלען ביז דעם לעצטען.

בעת דער גאנצער צייט האט זיך הינדענבורג נישט אנגערופען מיט קיין ווארט. ווען ווילהעלם האט אויף איהם א קוק געטון, האט הינדענבורג איהם דערלאנגט א פאפיר. דאס איז געווען א דעפעשע פון עסטרייכישען גענעראל-שטאב, אין וועלכען עס איז געווען געמעלדעט, אז וויען און בודאפעשט גלויבען שוין נישט אין נצחון.

ווילהעלם איז נאך מעהר בלאס געווארען. „איך בין מודה — האט ער געזאגט — אז מיר זענען ביים סוף פון אונזערע מעגליכקייטען. מיר דארפען מאכען א בילאנס“. קיינער האט נישט געענטפערט. נאך א לאנגערען שטילשווייגען האט זיך ווילהעלם געזעגענט מיט הינדענבורג'ן און לודענדארפ'ן און זיי בעשטימט אויף א בעראטונג קיין ספא אויף דעם 13 אויגוסט.

אויף דער בעראטונג האט לודענדארף געפאדערט ווי אמשנעלסטען צו פערענדיגען די מלחמה. ווילהעלם און דער קראנפרינץ זענען געווען פאר ווייטער פיהרען דעם קאמף. הינדענבורג האט זיך אנגעשלאסען אין ווילהעלמס מיינונג, אבער אין דריי חדשים ארום האט ער שוין אליין געווירקט אויף ווילהעלמען, אז ער זאל, אין אינטערעס פון דייטשען פאלק אבדיקירען.

די וועלט איז פול מיט שפּיאָנען

ווי אַזוי די שפּיאָנען אַרבּייטען. — די ראָל, וואָס שפּיאָנען האָבען געשפּילט אין לעצטען וועלט־קריג. — ווי מען האָט אויסגעפונען, אַז דייטשע שפּיאָנען גרייטען זיך פערשפּרייטען כאָלערע־עפּידעמיע צווישען פראַנצויזען און איטאַליענער דורך אַריינשמוגלען באַצילען

פון מ. וואַניצער

שפּיאָנאַזש אין צייט פון קריג, און אפילו אין צייט פון פריהדען, איז אַזוי אַלט ווי די וועלט.

די וויכטיגסטע אַרבּייט האָבען די שפּיאָנען געהאַט, נאַטירליך, אין דער צייט פון קריג. זיי האָבען געדאַרפט אויספאָרשען די פּאָזיציעס פון שונא, וואו ער געפינט זיך און צו וואָס ער גרייט זיך, ווען ער קלויבט זיך מאַכען אַן אָנפאַל אָדער אַ צוריקצוג. אָבער אויך אין צייטען פון פריהדען ווערט דער שפּיאָנאַזש נישט אָפּגעשטעלט, ווייל ווי די געשיכטע לערנט אונז, איז פריהדען נישט מעהר ווי אַן איבּערגאַנג־צייט צו אַ נייעם קריג. אין רוהיגע און פרידליכע צייטען, ווען די בעפעלקערונג דענקט אפילו נישט פון מלחמה, שאַרפען די רעגירונגען שטילערהייט די שווערדען און מאַכען אַלערליי צוגרייטונגען, און די אויפגאַבע פון די שפּיאָנען איז אויסצוגעפינען אין וואָס די צוגרייטונגען בעשטעהען, וויפיל נייע שיפען מען בויעט, וויפיל נייע בעוואַפענונגען עס קומען צו און אַנדערע זאַכען וואָס יעדע מלוכה וויל וויסען וועגען דער צווייטער.

די גרעסטע פאָרם פון שפּיאָנאַזש איז געווען אַנטוויקעלט אין דער צייט פון דעם לעצטען בלוטיגען וועלט־קריג.

די אַרבּייט פון די שפּיאָנען אין דעם קומענדען קריג, וועט זיין אַריינצושמוגלען אין די לענדער פון שונא גיפטיגע באַצילען. זיי וועלען האָרפען פערגיפטען שפּייז־סקלאַדען, ברונימער און ציסטערנען, די וועלען דאַרפען אָנפילען מיט באַצילען די וואַסער־לייטונג. די דייטשען האָבען זיך געגרייט צו פערשפּרייטען אַן עפּידעמיע דורך באַצילען צווישען די פראַנצויזען און איטאַליענער. זיי האָבען אַריינגעבראַכט כאָלערע־באַצילען אין דער שווייץ. די באַצילען זענען געהאַלטען געוואָרען אין רעהרען ביי דעם דייטשען קאָנסולאַט אין צירין, אַלצדינג איז שוין געווען גרייט, מען האָט שוין אפילו אָנגעשטעלט די שפּיאָנען, וואָס האָבען געדאַרפט דורכפיהרען אָט דעם שרעקליכען מאַסענמאָרד. די דייטשע אַרמעע האָט שוין אָבער געהאַלטען ביים צוזאַמענברעכען, אַמעריקע איז אַרויסגעקומען מיט אַ פאָרשלאַג פאַר אַ וואַפענשטילשטאַנד און דער דייטשער קאָנסול האָט בעשלאָסען אָפּצושטעלען די דורכפיהרונג פון דעם טייוולשען פּלאַן. האָט ער גענומען די רעהרען מיט די באַצילען און געהייסען אַן אָנגעשטעלטען, אַ שווייצאַר, אַז ער זאָל זיי אַריינוואַרפען אין אַ טייך. דעם בעדינער איז אָבער געוואָרען פערדעכטיג און ער האָט די רעהרען געבראַכט אין דער פּאָליציי. דאָרטען האָט מען זיי אונטערזוכט און מען האָט אויסגעפונען וואָס זיי ענטהאַלטען.

איינע פון די אויפגאַבען פון שפּיאָנען איז צו פערשפּרייטען טעראָר און פּאַניק צווישען דער בעפעלקערונג פון שונא. דאָס ווערט געטאָן דורך אַלערליי מיטלען: ווי דורך פערשפּרייטען קלאַנגען און אַנדערע פערשידענע טעראָריסטישע מיטלען, דורך אויפרייסען באַהנען, טונעלען, אַמוניציע־סקלאַדען, ווי די דייטשע שפּיאָנען האָבען עס למשל געטאָן אין ניו־יאָרק הַאַרבּאָר, אויפרייסענדיג די אַמוניציע־סקלאַדען. אין דער האַזיגער אַרבּייט איז, אגב, געווען פערמישט דער דייטש פאָן פּאַפּען וואָס איז געווען מיליטער־אַטאַשע אין וואַשינגטאָן און האָט געהיימערהייט אָנגעפיהרט מיט דער טעטיגקייט פון די דייטשע שפּיאָנען, וועלכע האָבען פערפּלייצט דאָס לאַנד אין צייט פון וועלט־קריג. פאָן פּאַפּען האָט צוליב דעם געמוזט פערלאָזען אַמעריקע.

איינער פון די גרעסטע שפּיאָנען איז געווען דער דייטש ווילהעלם סטיבער. ער האָט אָפּערירט אין דער צייט פון דייטש־פראַנצויזישען קריג אין יאָהר 1870. ער האָט געהאַט אונטער זיך דרייסיג טויזענט אַגענטען, וואָס האָבען פערפּלייצט פערשידענע טיילען פון פראַנקרייך נאָך מיט חדשים איידער די דייטשע אַרמעע האָט אָנגעפאַנגען איהר מאַרש צום פראַנצויזישען גרענעץ. סטיבער איז געווען די רעכטע האַנד פון דעם אייזערנעם קאַנצלער ביסמאַרק און זיין מאַכט האָט אָנגעהאַלטען אַ פערטעל יאָהרהונדערט. וועגען איהם זענען אַרומגעגאַנגען פערשידענע לעגענדעס. מען האָט דערצעהלט, אַז איהם האָט זיך איינגעגעבען אָנצושטעלען זיבען מענשען ביי פראַנצויזישע מיניסטאָרען און ער האָט געהאַט זיבען שפּיאָנען אין פערשידענע דעפּאַרטאַמענטס פון דער פראַנצויזישער רעגירונג. נאָך זיין טויט איז די „קונסט" פון שפּיאָנאַזש שטאַרק געפאַלען.

אַ צווייטער בעריהמטער שפּיאָן איז געווען דער פראַנצויזישער גענעראַל דיופּאָן. ער איז געווען בעזונדערס אַקטיוו אין צייט פון לעצטען וועלט־קריג און איהם האָט זיך איינגעגעבען אויסצוגעפינען פערשידענע געהיימנישען פון דער עסטרייכישער און דייטשער אַרמעע. ער האָט אויך געהאַלטען אַן אויג אויף דעם וואָס איז אָנגעגאַנגען אין די באַלקאַן לענדער ווי רומעניע, בולגאַריע און די אַנדערע.

באַלד נאָך ווי עס איז געשלאָסען געוואָרען שלום, איז דיופּאַן בעשטימט געוואָרען אַלס מיטגליד פון אַ קאָמיסיע. דאָס האָט איהם געגעבען אַ מעגליכקייט אַרומצופאָהרען פראַנק און פריי איבער גאַנץ דייטשלאַנד און עסטרייך און זעהען וואָס דאָרטען טוט זיך. זיין אויפגאַבע איז געווען צו זעהען צי דייטשלאַנד קומט נאָך די פּאַראַגראַפען פון דעם ווערסאַילער פריעדענס־אָפּמאַך וועגען ענטוואָפענען זיך. דייטשלאַנד איז געבליבען נאָך דעם קריג מיט פיל קריגס־אַמוניציע, זי האָט אויך געהאַט אַ פּלאַן און די דייטשען האָבען זיך נישט געוואָלט ענטוואָפענען. זיך איינגאַנצען, זיי האָבען פערבאָרגען אַ סך אַמוניציע אין פערשידענע געהיימע פּלעצער. דיופּאַן האָט עס אָבער אויסגעפונען און געצוואונגען די דייטשען אויפצוגעבען זייערע וואָפען. דיופּאַן האָט אויך געהאַט צו האַלטען אַן אויג אויף רומעניע, ווייל דאָרטען האָבען זיך געפונען אַ סך, וואָס זענען געווען אין סימפּאַטיע מיט די דייטשען, און אויך אויף אונגאַרן און טשעכאָסלאָוואַקיע און אויף פּוילען.

דיופּאַן האָט אָנגעפיהרט זיין שפּיאָנאַזש מיט דער הילף פון יונגע אָפיצירען און פערשידענע מיליטערישע אַטאַשעס. ער האָט געהאַט אַ גאַנצע בעך פון זייבע מענשען און אַגענטען אין פערשידענע לענדער, וואָס האָבען איהם צוגעשטעלט ראַפּאָרטען פון אַלץ, וואָס עס געהט דאָרט אָן.

אין רומעניע האָט אין צייט פון קריג געשפּילט אַ וויכטיגע ראָל אַ שפּיאָנקע מיט דעם נאָמען סיליר אויסלענדער. זי איז געווען אָנגעשטעלט פון דער סאָוויעטישער רעגירונג און האָט געוואוינט אין אַ רייכען פּאַלאַץ אַרום בוקאַרעשט און די גרעסטע רומענישע שטאַטס־לייט און מיליטער־מענשען פלעגען זי בעזוכען. זי איז געווען בעצויבערנד־שעהן און האָט אויסגעזעהן אַ היפּנאָטישען איינפלוס. זי האָט געהאַט וואונדערליך שעהנע שוואַרצע אויגען, אַ געדיכטען קאָפּ האָר און אַ כשופ׳דיג פּנים. מיט איהר האָט געאַרבּייט אַ ערער אַ סאָלאָמאָן, וועמען זי פלעגט איבּערגעבען די סעקרעטען וואָס זי האָט אויסגעפונען, און סאָלאָמאָן פלעגט זיי דערנאָך צושטעלען צו די פערטרעטער פון דער רוסישער רעגירונג.

סאָלאָמאָן איז אָבער איינמאָל אַריינגעפאַלען. דער רומענישער גענעראַל רושענסקו, האָט אויף איהם געהאַט אַ פערדאַכט. איינמאָל האָט ער איהם געזעהען צופאָהרען אין אַן אויטאָמאָביל האַלטענדיג אין דער האַנד אַ פּאַק מיט דאָקומענטען. ער האָט געלאָזען דעם פּאַק אין דעם אויטאָמאָביל און איז אַליין אַריינגעגאַנגען אין אַ קראָם. אין אויטאָמאָביל האָט זיך אָבער אויך געפונען אַ הונט מיט אויסגעשטשירעטע ציין, וואָס האָט קיינעם נישט צוגעלאָזען, איז געגאַנגען איינער פון די רומענישע אַגענטען און אַריינגעוואָרפען אַ קעצעל אין דעם אויטאָמאָביל, דער הונט האָט זיך באַלד אַ לאָז געטאָן נאָך דעם קעצעל און דער אַגענט האָט דערווייל אַ כאַפּ געטאָן דעם פּאַק מיט דאָקומענטען און געפונען דאָרטען די אינפאָרמאַציעס, וואָס טייל אויסלענדער האָט איהם צוגעשטעלט. די אינפאָרמאַציע איז געווען פון געוואַלדיגער וויכטיגקייט און ווען זי זאָל געווען אַריינגעפאַלען צו די רוסען אין די הענט וואָלט עס געווען געקאָסט דאָס לעבען פון דער גאַנצער רומענישער אַרמעע.

די געשיכטע פון דעם ענגלישען אָפיצער בעילי סטיוּאַרט, וואָס האָט געדינט אין דעם אַריסטאָקראַטישען היילענדער־רעגימענט, און איז אַליין געקומען פון אַ זעהר אַריסטאָקראַטישער פאַמיליע.

דער דאָזיגער אָפיצער פלעגט מאַכען אָפט רייזעס קיין דייטשלאַנד. די וואָס האָבען איהם באַגעשפּיאָנירט האָבען אויסגעפונען, אַז ער בעגעגענט זיך מיט אַ שעהן דייטש מיידעל מיט דעם נאָמען מאַריע לואיזע. מען האָט איהם אַרעסטירט און געפונען ביי איהם בריף, וואָס האָבען נאָך פערשטאַרקט דעם פערדאַכט.

עס איז פאָרגעקומען אַ פּראָצעס און דער אָפיצער האָט געזוכט זיך אַרויסצודרעהען מיט פערשידענע תירוצים. דער פּראָצעס איז געווען אַ זעהר סענסאַציאָנעלער.

אַ סענסאַציאָנעלער פּראָצעס מיט אַ שפּיאָן איז פאָרגעקומען אין איטאַליע. זיין נאָמען איז געווען הוגא טראַווליאַ. ער האָט געדינט אין דעם מיניסטעריום פון איטאַליענישען פלאָט. ער פלעגט אומטראָגען אין זיין מאַנטעל אַ קליינע פאָטאָגראַפישע קאַמערע און איידער ער פלעגט פערלאָזען דאָס מיניסטעריום פלעגט ער אָפּפאָטאָגראַפירען די וויכטיגסטע דאָקומענטען. ער פלעגט זיך דערנאָך בעגעגענען מיט דער כשופ׳דיג־שעהנער מיידעל קאַמילאַ גאַליאַרדי און איהר איבּערגעבען די פאָטאָגראַפיעס. ס׳מיידעל פלעגט דערנאָך אָפּפאָהרען מיט זיי קיין מאַרסעל, דאָרטען האָבען שוין געוואַרט אויף איהר בעאַמטע פון דער פראַנצויזישער רעגירונג און ביי איהר גענומען די פאָטאָגראַפיעס. זי האָט דערנאָך זיך געצאָהלט מיט איהר געליבטען מיט דעם געלד.

די איטאַליענישע פּאָליציי האָט געהאַט אַ פערדאַכט אויף הוגא טראַווליאַ, מען האָט איהם אָנגעהויבען באַכשפּיאָנירען; מען האָט איהם געזעהען אָפט אין דער געזעלשאַפט פון דער מיידעל; איינמאָל האָט מען זיי געזעהען זיצען אויף אַ באַנק אין אַ רוים אין דעם פּאַרק. וואָס געפינט זיך ביים ברעג פון טייך טיבעריוס. עס איז געווען פאַרנאַכט און דאָס פּאָרל איז זיך געזעסען ווי אַ סך אַנדערע פּאָרלעך און געפיהרט צווישען זיך אַ שמועס. שפּעטער האָט מען געזעהען ווי טראַווליאַ נעמט אַרויס פון אונטער זיין מאַנטעל דאָקומענטען און גיט זיי איבּער דער מיידעל. זיי האָבען זיך אויפגעהויבען פון דער באַנק און גענומען געהען אין פערשידענע ריכטונגען. די געהיים־אַגענטען האָבען זיי אָבער אַרעסטירט און געכאַפּט טראַווליאַ מיט דער קאַמעראַ אין זיין מאַנטעל און ס׳מיידעל מיט די פאָטאָגראַפיעס. פיר און צוואַנציג שעה שפּעטער זענען זיי שוין ביידע געשטאַנען מיט פערבונדענע אויגען ביי אַ וואַנט פון געפענגעניש פאַר די געלאַדענע ביקסען פון סאָלדאַטען. זיי האָבען בעצאָהלט מיט זייער לעבען פאַר זייער פערראַט.

אינטערעסאַנט זענען די פערשידענע מיטלען, וואָס שפּיאָנען געברויכען אין זייער אַרבּייט. מען האָט געכאַפּט שפּיאָנען, וואָס האָבען געהאַט פאָטאָגראַפישע אַפּאַראַטען אין ליולקעס. די ליולקעס האָבען אויסגעקוקט גאַנץ געוועהנליך, אינעווייניג איז אָבער געווען אויסגעהוילט און געהאַט אַ קליינעם פאָטאָגראַפישען אַפּאַראַט מיט וועלכען מען האָט געקאָנט אַרונטערנעמען בילדער פון פעסטונגען, גע־גענדען און פּאָזיציעס פון דעם שונא׳ס אַרמעען.

די רוסישע רעגירונג האָט געהאַט אַ שפּיאָן אין דעם ענגלישען קריגס־דעפּאַרטאַמענט אין לאָנדאָן. ער פלעגט קומען וואַשען און פוצען די פענסטער און מען האָט זיך אַ לאַנגע צייט נישט געכאַפּט, בישט געקוקט אויף דעם, וואָס אין קריגס־דעפּאַרטאַמענט האַלט מען זיבען אויגען אויף יעדען, האָט קומען אַריין און געהט אַרויס. עס איז אָבער געוואָרען אויפפאַלענד, וואָס דער אַרבּייטער בענוגט זיך מיט נישטיגע שכירות אין דער צייט, וואָס אַנדערע האָבען געפּאָדערט מעהר פאַר דער אַרבּייט. איהם פלעגט אויך נישט אַרען, ווען מ׳האָט איהם בעצאָהלט. מען האָט זיך גענומען וואונדערען, פון וואַנען ער נעמט געלד אויף מאַכען אַ לעבען. מען האָט אויך בעמערקט, אַז ער פיהרט זיך אויף גאַנץ ברייטליך. ווען מען האָט איהם אַרעסטירט, האָט מען אויס־געפונען, אַז אין דעם עמער מיט וואַסער, מיט וועלכען ער פלעגט קומען וואַשען די פענסטער, האָט ער געהאַט אַ געהיימען פאָטאָגראַפישען אַפּאַראַט מיט וועלכען ער פלעגט אַרונטערכאַפּען יעדען וויכטיגען דאָקומענט, וואָס ער האָט דערזעהען.

די ליבעס פון לאָרד בייראָן

2) פון דר. אַבּרהם אייסען.

זיין גאַנצע פערזענליכקייט און איבּערפליסיגקייט פון טאַלאַנט און זינדיגען טעמפּעראַמענט האָט ביי־ראָן אַריינגעטראָגען אין די ערשטע צוויי טיילען פון זיין בעריהמטער פּאָעמע „טשיילד הערואָלד", וואָס ער האָט שפּעטער בערייטער בעאַרבּייט. ער האָט זיך בעצייכנט אין „ביוסטער־עבבי", אין דעם אַלטען פּאַלאַץ פון זייבע אורעלטערען, און אָנגעהויבען פיהרען אַ ראַשיגען און מעלאַדראַמאַטיש־טעאַטראַלי־שען לעבען. ער האָט פּאָזירט אַלס מאַהרענער גריכישער העלד, זיך אָנגעפּיהלט מיט אַלע לוסטען און גלוסטען פון לעבען און זיך איבּערזעטיגט מיט אַלערליי פערגעניגעס.

ער איז נאָך געווען שטאַרק און יונג גענוג און פול מיט לעבען, אַז ער זאָל קאָנען אויסהאַלטען אַט די אַלע צעלאָזענקייטען און צעשטרייאונגען. ער האָט געהאַט ביי זיך אין „האַרעם" עטליכע דינסט מיידלעך אויף זיין אייגענעם גוט אין „ניוסטעד" און אויך עטליכע שעהנע מיידלעך פון איטאַליע און גריכענלאַנד.

בייראָן פלעגט אויך ליב האָבען אַ הוליע צו טאָן ביי זיך אין הויז מיט זייבע קאָלעגען פון דעם קיימבּרידזש אוניווערזיטעט. די הוליאַנקע פלעגט אָנהאַלטען אַ וואָך אָדער צוויי דורכאַנאַנד, אין פער־שידענע סאָרטען שפּאַסען, שטיפעריי און צעלאָז־ענקייט, ביים אַריינגאַנג פון הויז, רעכטס פון די טרעפּ, האָט האָבען געפיהרט צו דעם זאַל, איז געווען אַ בער אויף אַ קייט; לינקס — אַ גרויסער שעהנער וואָלף־הונט.

לאַנגע שעה׳ען דורכ׳ן טאָג פלעגט די חברה פערבּרענגען אין פּראַקטיצירען שיסעריי מיט זייערע פּיסטאָלען, און דער שיסעריי האָט זיך געוועהנליך דער יונגער בייראָן שטאַרק אויסגעצייכענט. דאָ איז מען אַרויס ריידען אויף פערדלעך, לויפען, שווימען, שיפען זיך אויפ׳ן טייך, אָדער גיך זיך געשפּילט מיט דעם בער פאַר׳ן הויז.

נאָכ׳ן הויפּט־מאָלצייט פלעגט מען יעדען אייז־נעם דערלאַנגען ווייז אויסצוזופּען פון אַ מענשליכען שאַרבען. דאָס איז געווען אַ שאַרבען וואָס דער גערטנער האָט געפונען גראָבענדיג אַמאָל אין זייזענעם פעלד. בייראָן האָט דעם שאַרבען געבּראַכט צו אַ יובּעליר, וועלכער האָט דעם שאַרבען שעהן בעפּוצט און פּאָלירט, און פון דעם פלעגט עס יעדער איינער מוזען טרינקען דעם שטאַרקען בורגונדי ווייז.

אַ שטיקעל צייט, שפּעטער איז בייראָן אַוועק אויף אַ קורצען וויזיט קיין לאָנדאָן, כדי אָפּצוגעבען זיין פּלאַץ אין פּאַרלאַמענט. אין דער צייט, וואָס ער איז דאָרט געווען, איז זיין מוטער געשטאָרבען אין זייער היים פון אַ פּאַפּלעקציע און ער איז אפילו נישט געווען ביי איהר טויטען־בעט.

ווען בייראָן איז אָנגעקומען פון לאָנדאָן אין „ביוסטער־עבבי" און איבּער פון די דינסטען איהם אָנגעזאָגט פון זיין מוטער׳ס פּלוצימדיגען טויט, האָט בייראָן אויסגעבראָכען אין טרערען. און ער האָט ציטערענדיג אַרויסגערעדט: „איך האָב געהאַט בלויז איין פריינד אויף דער וועלט, מיין מאַמע. און זי איז שוין אויך אַוועק".

זי איז געווען טויט; און טויט, וואָס מאַכט דעם מענשען, אַז ער זאָל זיך מעלאַנכאָליש און פּאַ־טעטיש פערטראַכטען, האָט דאָ בייראָנ׳ען שטאַרק צו־געצויגען צו די דערציבערונגען פון זייער פאַמיליע־קייט.

אָט ווי בייראָן דריקט זיך אויס אויף זיין פּאַ־טעטישען שטייגער, ווען ער פערטראַכט זיך וועגען טויט:

„געדאַנקען און אומאויסדריקליכע דריבענען אין מיין ברוסט, וואָס בריענען, ווען איך הער פון דעם אַלמעכטיגען טויט, וואָס איז, וואָס ווי עס ווייזט מיר אויס, גאָר אוממעגליך. קאָן איך לאַנג לעבען זיך מיט איהם? אַלס יונגעל האָב איך זיך אין שפּיגעל געראַנגעלט מיט אַ לייב, ביז ברילענדיג איז ער אַנטלאָפען פון מיין האָבט —

געשטאָרבען איז דער טויט, און דאָך פער־שליגט ער אַלץ, וואָס טראָגט אַן ערד־געבוי־רענע פאָרם.

— — — — — — — —

כאָטש איך ווייס נישט וואָסער איז, דאָך דענק איך ער איז מוראדיג. איך האָב נאָך איהם געפּאָרשט פילמאָל פערטראַכט אין דער נאַכט. — — — — — — — —

דאָך, וואָס איז טויט? איך ציטער און איך פיהל ער איז אַ מוראַ׳דיג זאַך; דאָך וואָס, בעגרייף איך נישט. עס איז אַזוי בעשטימט פאַר׳ן צדיק און דעם רשע אַלץ איין סוף, — אַ וועלכער סוף?

— — — — — — — — — —

(פון בייראָנ׳ס „קין").

יענעם אָוונט, נאָך זיין מוטער׳ס טויט, האָט בייראָן צו זיין שול פריינד אין דער אוניווערזיטעט געשריבען אַזוי:

„איך פיהל עפּעס אומבעגרייפליכס וועגען טויט, אַז איך קאָן וועגען איהם נישט דענקען און גאָרנישט רעדען, ווען איך האָב אַ בליק געטאָן אויפ׳ן טויטען גוף פון מיין מוטער, וועלכע איז געווען דער ווערטען פון האָבען איך בין אַרויסגעקו־מען, האָב איך ביי זיך אין האַרצען געצווייפעלט, צי איך האָב יאָ עקזיסטירט, אָדער זי האָט נישט עקזיסטירט, איך האָב פערלוירען די, וועלכע האָט מיר געגעבען מיין לעבען אויף דער וועלט. וואָס ס׳איז שייך צו יענער זייט פון קבר, שרעקט מיך נישט קיין שרעק און ס׳דרימסט מיך נישט קיין האָפנונג".

אין דעם טאָג, ווען זי איז געבראַכט געוואָ־רען צו קבורה האָט ער זיך אַנטזאָגט אפילו נאָכ־צוגעהען נאָך דער לויה, ער איז בלויז געשטאַנען שטיל און שטום ביי דער טיר און נאָכגעקוקט נאָך דעם אָרון, וואו זיין מוטער איז געלעגען, בעגלייט פון די בעדינטע און פון די שכנים צו איהר לעצ־טער רוה. דאַן האָט בייראָן איינגעלאַדען זיין פריינד יאַבּערט ראַשטאָן מיט וועמען ער פלעגט זיך פעכטען מיט די פויסטען, און האָט איהם געהייסען בראָנגען די הענטשקעס. בייראָנ׳ס שווייגען און די אומגעוועהנליכע שטאַרקייט פון זייבע קלעפּ וואָס ער האָט דערלאַנגט, זענען געווען די איינציגע באַטריגער פון זייבע געפיהלען...

עס זענען פערלאָפען עטליכע וואָכען צייט, אָבער מען האָט געקאָנט דענקען, אַז בייראָנ׳ס טרויער נאָך זיין מוטער האָט אָנגענומען אַן אַנ־דערסטען כאַראַקטער. זיין פּעסימיזם און פערצווייפ־לונג, וואָס האָט פריהער געמאַכט בלויז דעם איינ־דרוק פון אַ מין פּאָזירען, האָט פון איצט אָן אָנ־גענומען אַ רעאַלע פאָרמע דורך דעם האָזיגען פאַטאַלען צופאַל פון זיין מוטער׳ס טויט, און אויך דאָס וואָס בייראָן האָט זיך אָנגעהויבען שטאַרק בּויטיגען אין גאָלד, האָט צוגעגעבען ביטערניש צו זיין לאַגע...

בייראָן האָט זיך אויף דאָסמאָל אַריינגעוואָרפען מיט זיין גאַנצען פלאַם און פייער אין זיין שאַפען. בייראָן האָט אָנגעהויבען אַ נייעם לעבען מיט נייע ליבעס. עס האָט דעם יונגען בייראָנ׳ען פערשאַפט אַ ברענענדיגען דורשט פאַר אַ סענטימענטאַלער אויפרעגונג, וואָס איז געווען פאַר איהם זעהר וויכטיג.

ענדליך האָט בייראָן בעשלאָסען צו פערלאָזען זיין אַלטע היים און בעזעצען זיך אין לאָנדאָן. דאָרט האָט ער געהאַט פאַר זיך אַ ברייטערע און גרע־סערע און מעהר פאַרביגע וועלט, וואָס האָט געקאָנט געבען פיל שטאַרקערען אויסדרוק פאַר זיין טעמ־פעראַמענט. אויסער דעם האָט ער דאָרט געהאַט דעם פּאַרלאַמענט, און האָט אויך געקאָנט ביכער מאַכען אין לאָנדאָן די קאַראַקטער פון זיין פּאָעמע.

ער האָט זיך איינמאָל אויפגעכאַפּט אין אַ פריה־מאָרגען און האָט זיך דערזעהען בעריהמט. בייראָנ׳ס נאָמען איז געווען אויף די ליפּען פון יעדען איינעם אין דער געזעלשאַפט; זיין בוך איז געווען אויף יעדען טיש אין די שעהנסטע היים־ביבליאָטעקען. מ׳האָט איהם געדן איינגעלאַדען אַלס גאַסט אין יעדער היים פון הויכער געזעלשאַפט.

כאָטש בייראָן איז געווען אַ לאָרד, און האָט שוין געהאַלטען צוויי הערעס אין דעם „הויז פון לאָרדס", איז דאָך דאָס געווען דער ערשטער אמת׳ער בעגעגענען זיך מיט דער לאָנדאָנער הויכער געזעל־שאַפט. ער איז געוואָרען אויפגענומען פון לאָרד און ליידי מעלבּוירען, און איז געוואָרען אַן אינטימער מיטגליד פון זייער הויזגעזינד.

ליידי מעלבּוירען איז געווען אַ שעהנע און אַ צויבערהאַפטע פרוי. איהרע מאַראַלען זענען גע־ווען די מאַראַלען פון דעם 18־טען י. ה.; צעלאָזענע קייט, דורך איהר אויסערגעוועהנליכען פערזענליכען כישוף און קלוגשאַפט האָט זי דאָך געוואוסט ווי אַזוי אויסצומיידען סקאַנדאַלען אין איהרע קרייזען. בייראָן איז ממש געפאַלען אונטער איהר צויבער, ווייל, פון מאָראַלישען שטאַנדפּונקט איז זי געווען דאָס וואָס בייראָן איז נישט געווען. זי איז פאַקטיש געווען דער צושטעהענדער איינפלוס אין זיין לע־בען. ליידי מעלבּוירען האָט דערמוטיגט בייראָנ׳ען צו געבען אויף די וועגען פון תאוה און לוקסוס.

(ווייטער מאָרגען)

רעכט און לעבען

יורידישע בײלאגע פון „נײעם פאלקסבלאט"

וויכטיגע ענטשײדונגען פון העכסטען געריכט

רעכט אויף ארבײטסלאזע רענטע

אויב אנ'ארבײטער איז בעזײטיגט געווארען פון פאסטען צוליב א בעגאנגענע גנבה, פערלירט ער אויך דורכדעם די רעכט אויף ארבײטסלאזע רענטע.

מאראטאריום אויף פערלעגענע סאצ. פערזיכערונגס-חובות

דער מאראטאריום אויף פערלעגענע סאציאלע פערזיכערונגס-חובות ווערט אנגעווענדעט אין די פארגעזעהענע פעלען אבליגאטאריש און נישט בלויז לגבי די חובות פון דער קראנקען-קאסע, נאר אויך לגבי די חובות פון פערזיכערונגס-אנשטאלט פאר גײסטיגע ארבײטער.

אמת, דער מאראטאריום אויף די חובות לטובת דער פערזיכערונגס-אנשטאלט פאר גײסטיגע ארבײטער איז א שמעלערער, ווי לטובת דער קראנקען-קאסע. דער ערשטער מאראטאריום נעמט ארום בלויז די אײגענטליכע חובות און נישט די שטראף-צינזען בעת דער אנדערער (קראנקען-קאסע) בעציט זיך אויך אויף שטראף-צינזען.

אקט-אינטערציזיע און זײן ווערט לגבי דעם מאנס קרעדיטארען

א פרוי פון א סוחר קאן בעשיצען איהר אײגענטום (מעבל-אײנריכטונג, מלבושים א. א. וו.) פון מאנס קרעדיטארען אויפ'ן סמך פון אנ'אקט אינטערציזיע, אויב ער איז געווען רעגיסטרירט אין האנדעלס-רעגיסטער אין מאמענט, ווען דער געגעבענער חוב איז ענטשטאנען, סײדען די פרוי האט ערשט נאכדעם חתונה געהאט.

שטײער-הנחות פון נײע בנינים

די בעפרײאונג אין משך פון 15 יאהר די נײע בנינים פון שטײערען פון אומבעוועגליכע גיטער איז חל בלויז אויף צוגעבויטע אדער אויפגעבויטע (געהעכערטע) בנינים אבער נישט אויף איבערגעבויטע. די דאזיגע הנחה איז חל אויף כל-פרלײ בנינים, וואוינונגס, האנדעלס, אדער אינדוסטרי. דאנקען די הנחה פרופיציהען פון דער אלגעמײנער הכנסה די בוי-קאסטען — מיט אײנמאל אדער אין משך פון 5 יאהר — איז נאר נוגע נײע בנינים, בעשטימטע אויף וואוינ-צוועקען.

ארבײטסלאזע און לאקאל-שטײער

פון לאקאל-שטײער ווערען בעפרײט נאר די ארבײטסלאזע, וועלכע האלטען נישט קײן סובלאקאטארען. קוים זענען אבער אויך די סובלאקאטארען ארבײטסלאז, געניסען די דערמאנטע לאקאטארען יא פון דער הנחה.

רעקלאמירט אויספערקויפען

בנוגע די רעכט אײנצוארדענען אויספערקויפען דארף פעסטגעשטעלט ווערען, אז דאס געזעץ (די פעראָרדנונג פון מיניסטערען-ראט פון 14 מערץ 1928) זעהט פאר צווײערלײ אויספערקויפען: נארמאלע (נאך סעזאנאווע און איגוועני-טארינע) און אויסערגעוועהנליכע (ליקווידאציאנע).

וועגען די ערשטע דארף בלויז געמאלדען ווערען, אויף די צווײטע מוז זײן אנ'ערלויבניש פון דער אינדוסטרי-מאכט.

וואס יעדער בעל-חוב און קרעדיטאר דארף וויסען

(אײניגע אויפקלערונגען וועגען זאיענטשעס און ליציטאציעס)

אנשליסען זאיענטשעס

לויטן ארטיקעל 6 פון דער אינסטרוקציע פאר קאמארניקעס, איז דער קאמארניק אלײן מחויב אײדער ער טרעט צו דורכצופיהרען א זאיענטשע, נאכצוזעהן אין זײנע אקטען, צי אויף די געגעבענע חפצים פון בעל-חוב ליגט שוין נישט פון פריהער קײן זאיענטשע און אויב יא שליסט ער אן די נײע פרעטענזיע צו די פריהעריגע זאיענטשעס.

נאכט-עקזעקוציעס

ווי בעקאנט מעג מען דורכפיהרען זאיענטשעס אין אויסנאהם פעלען, לויט א בעפעהל פון ארטיגען געריכט, אויך בײ נאכט.

פארנאכט-שעה'ן ווערט אין אזא פאל בעטראכט די צײט פון 9 אווענד ביז 7 פריה.

סקארבאווע-עקזעקוציעס

אויב דער קאמארניק דארף וואפנדען די עקזעקוציע צו חפצים, אויף וועלכע ס'ליגט שוין א זאיענטשע געלײגט דורכן פינאנץ-אמט, מוז דער קאמארניק ארויספאדערען פון בעטרעפענדען פינאנץ-אמט די געהעריגע עקזעקוציע-אקטען.

אלײן דערהאלטען די נישט פערקויפטע חפצים

ווי באלד ס'האנדעלט זיך וועגען אנ'עקזעקוציע אין וועלכער ס'בעטײליגען זיך אײניגע קרעדיטארען — מעג א קרעדיטאר אלײן דערהאלטען די נישט פערקויפטע חפצים אויף דער צווײטער ליציטאציע ערשט נאכן אפלויף פון 14 טעג און פאר א פרײז נישט בילינער, ווי $^3/_4$ פון דער אפשאצונג.

עקסמיסיעס פון קראנקע

אין פאל, ווען א לאקאטאר דארף עקסמיטירט ווערען און ער אדער ווער פון זײן בני-בית צוועגטופל הויז-מענשען (דינסט) איז קראנק, מוז דער קאמארניק רופען א דאקטאר (נישט דווקא א רעגירונגס אדער קאמונאלער), וועלכער זאל פעסטשטעלען, צו די עקסמיסיע קאן דורכגעפיהרט ווערען אהן שאדען פאר זײן געזונד.

קוים דארף די עקזעקוציע, לויט דער מײנונג פון דאקטאר, אויפגעהאלטען ווערען א בעשטימטע צײט און דער קראנקער ליגט נאך אלץ אין בעט נאכ'ן אפלויף פון בעשטימטען טערמין, טאר דער קאמארניק אויך דאן נישט צוטרעטען אויסצופיהרען די עקסמיסיע. כל זמן ס'ווערט ווידער נישט גערופען א דאקטאר און ער שטעלט נישט פעסט, אז ס'זענען שוין נישט פארהאן קײן סבות אפצוהאלטען די עקסמיסיע. דהיינו איז אלעמאל א גענוגענדע סיבה אפצוהאלטען די עקסמיסיע.

קוויטירונגען

אויף יעדער דערהאלטענער סומע מוז דער קאמארניק ארויסגעבען א קוויטאנציע, אפילו ווען דער אײנצאהלער פאדערט עס נישט.

אײנצאהלונגען און אויסצאהלונגען

די דערהאלטענע אין שייכות מיט אנ'עקזעקוציע געלדער מוז דער קאמארניק גלײך אין זעלבען טאג אדער שפעטסטענס צומארגענס ארויסגעבען דעם קרעדיטאר אדער אפשיקען אין געריכטס-דעפאזיט.

אפשיסען אקטען אין געריכט

אויב די עקזעקוציע ווערט אפגעלעגט און אין משך פון א יאהר נישט בענײט, שיקט דער קאמארניק איבער די אקטען אין געריכטס-אקטיוו.

קאדעקס פון התחייבותן

כללים וועגען א פערקויף

א פערקויפער טראגט פעראנטווארטליכקײט לגבי א קויפער פאר דער גוטסקײט פון די פערקויפטע ארטיקלען אויב ער מעלדעט אין משך פון א חודש דעם פערקויפער וועגען די אנטדעקטע פעהלערן. דער קויפער קאן אין אזא פאל פערלאנגען אײנס פון די בײדע: אדער דער קנין זאל בטול ווערען אדער דער פרײז זאל פערקלענערט ווערען. דעסגלײכען מעג אויך דער פערקויפער דערהאלטענדיג א מעלדונג פון קויפער וועגען די אנטדעקטע פעהלערן, בעשטימען דעם קויפער א טערמין, אין משך פון וועלכען ער זאל ערקלערען, צי האט ער חרטה אויפן עסק און וויל צוריק דאס געלד. נאכן אפלויף פון בעשטימטען טערמין, קאן דער קויפער שוין נישט טענה'ן חרטה.

אין פאל, ווען דער קויפער האט חרטה, מוז ער צוריקגעבען דעם אביעקט מיט אלע נוצען, וואס ער האט פון איהם געצויגען און דער פערקויפער, ווײטער איז מחויב אומצוקעהרען דאס בעצאהלטע געלט מיט געזעצליכע צינזען צוזאמען מיט דער ווערט פון די געמאכטע נויטיגע און נוצליכע קאסטען.

קוים האנדעלט זיך וועגען אנ'אביעקט, וואס דארף צוריקגעשיקט ווערען אין אנ'אנדערע שטאט, טאר דער קויפער עס נישט פריהער צוריקשיקען, כל-זמן ר'האט זיך נישט פערשטענדיגט מיט'ן פערקויפער, דער דערמאנטער אביעקט דארף דערווײל געהאלטען ווערען און די קאסטען פון בעהאלטען טראגט דער פערקויפער.

דער קויפער האט אין אזא פאל רעכט צו פערקויפען דעם אביעקט, אויב ס'איז פארהאן א סכנה, אז ער וועט צו שאנדען ווערען, ווען דער פערקויפער שלעפט אפ מיט'ן צוריקנעמען אדער ווען דאס בעהאלטען דעם אביעקט איז פערבינדען מיט גרעסערע קאסטען.

אלענפאלס איז דער קויפער מחויב צו מעלדען דעם פערקויפער פאר'ן פערקויפען און אונבעדינגט נאכ'ן פערקויפען וועגען פערקויף.

דער קויפער איז אויך בערעכטיגט צו מאהנען פון פערקויפער אנ'ענטשעדיגונג פאר די געליטענע שאדענס אין שייכות מיט אזא טראנזאקציע.

וואס שייך אנ'ענטדעקטען פעלער בײ א פערד, קיה אדער אנדערע בהמה טראגט דער פערקויפער נאר דאן פעראנטווארטליכקײט, אויב ר'האט אין משך פון א וואך וועגען דעם געמאלדען דעם פערקויפער.

געריכטליך קאן מען נישט ארויסטרעטען מיט פרעטענזיעס אין שייכות מיט ענטדעקטע פעהלער נאכ'ן אפלויף פון 1 יאהר, בײ בהמות נאך 6 חדשים און אויב האנדעלט זיך וועגען בנינים — נאך 5 יאהר, סײדען דער פערקויפער האט די פעהלערן בײזוויליג בעהאלטען.

DR.

L. Czarnożył

האט זיך איבערגעצויגען אויף

62 פיעטריקאווער 62

און ארדינירט איצט אין טשעכאטשינעק

ווילע קאשטשושקא

דער אריער-פאראגראף 184

ר. איזראעל

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צײט

— און איצט, האט פריצי ווײטער געזאגט, וויל איך דיר שטעלען דיזעלבע פראגע וואס דו האסט מיט א מינוט פריהער מיר געשטעלט, וואס זײן ווײטער?

— איך האב יא צוגעגרײט א פלאן אויף ווײ מער, האט הײנריך געזאגט, און איך בין צופרידען וואס אויך לאטא וועט דאס הערען

— איך הער דיך זעהר אויפמערקזאם

— אלזא הער טאקע אויפמערקזאם, דו ווײסט, אז מײן לעבען איז פערלוירען, איך האלט דיך פאר גענוג קלוג, כדי צו וויסען, אז דו זעהסט נישט קײן שום אויסוועג אין אונזער איצטיגער לאגע, אז יעדער טאג, יעדע שעה וואס מיר לעבען און געפינען זיך דא איז איבריג און ברענגט נישט קײן נוצען נישט נאר אנדערע נאר אונז אלײן אויך נישט

— און דעריבער? האט פריצי געזאגט, וועלענדיג וויסען שנעלער הערען הײנריכס פלאן

— און דעריבער איז אונזער לעבען בכלל איבעריג

— און ווײטער?

— אנ'איבעריג לעבען דארף אויפהערען צו עקזיסטירען

— אלזא, זעלבסטמארד?

— יא, זעלבסטמארד, אבער נישט אין באנאלען זין פון ווארט

— נאר?...

— נאר אויף אזא אופן, אז די וועלט זאל פערציטערט ווערען, אז דער שאס פון רעוואלווער זאל אפהילכען פון אײן עק ביז דעם צווײטען; אז יעדער ערליך דענקענדער און ערליך האנדלענדער מענשען זאל זיך אויף א רגע אפשטעלען און זאל פערשטעהען; אז יעדער אײן וועמען ס'דרעמעלט די קאמפס-לוסט זאל זיך אויפוועקען און כאפען צום געוועהר; אז דער אײבזעל פון צער און צאָרן, מארד און גזילה, בארבאריזם און געצענדינעדײ, וועלכער געפינט זיך אין מיטען אײראפא זאל אונטערגעמינירט ווערען און זאל אויפגעריסען ווערען...

— הגם דו רעדסט זעהר און זעהר אינטערעסאנט, האט פריצי מיט זײן געוועהנליכער קאלטבלוטיגקײט געזאגט, פונדעסטוועגען מוז איך מודה זײן, אז איך פערשטעה דערפון זעהר ווײניג

— וועל איך דיר דאס באלד ערקלערען, איך האב בעשלאסען אנצוהויבען א וועהרונגס-אקציע פאר א גרויסער גרופע מענשען, וועלכע זאלען ארויסזאגען זײער עהסכמה צו בעגעהען א קאלעקטיווען זעלבסטמארד, איך רעכען...

— אז מיר וועלען זײן די ערשטע 3 מיטגלידער אין דײן נײער געזעלשאפט, האט פריצי איהם איבערגעשלאגען די רײד

— יא, מיר וועלען שטעהען אמבאהענטסטען צו דעם ענין, דארפען און מוזען זײן די ערשטע, וועלכע דארפען דאס פערשטעהען, און אײדער מיר וועלען בעגעהען דעם זעלבסטמארד פון עטליכע הונדערט מענשען וועלען מיר צוגרײטען און פערעפענטליכען א מאניפעסט צו דער וועלט, א מאניפעסט, וועלכער וועט מיט אײגענע פינגער פון עטליכע הונדערט סקעלעטען אנווײזען אויף דײטשלאנד אלס אויף דעם ארט, וועלכעס פערגיפטעט די לופט ארום אין דער וועלט, וועלכע זײהט שנאה, האס בעסטיאלישקײט, בארבאריזם, רויב, מארד. אין דעם מאניפעסט וועט די גאנצע קולטורעלע וועלט אויפגעפאדערט ווערען אויסצוווארפען די פארסיזוקײט און אנצוהויבען דעם קאמף, כדי אויסצוראטען דאס שלעכטס...

הײנריך האט גערעדט וועגען זײן פלאן מיט אזויפיל בעגײסטערונג, מיט אזויפיל זיכערקײט, אז פריצי און בעזונדערס לאטא זענען געווארען פשוט פערבלעפט, זײ האבען נישט איבערגעריסען זײן סימפאטישע ערצעהלונג, נאר ערלויבט זי צו פערענדיגען און דאן ווען הײנריך האט געענדיגט, האט פריצי געמוזט עפעס ענטפערען און האט געזאגט

— הײנדריך, די פאעזיע איז הערליך, דער געדאנק אויסגעצײכענט, אבער די אויספיהרונג א ביסעל שווערליך, איך האב דיר געשטעלט מײן פראגע, כדי מיר זאלען שווימען אין די וואלקענס, כדי מיר זאלען נישט זעהען וואס ארום אונז טוט זיך. דו ווײסט, אז איך האב זיך קײנמאל נישט ערנסט פערנומען מיט קײן פאנטאזיעס, איך זעה שטענדיג די רעאלע ווירקליכקײט און נאר דערמיט בעשעפטיג איך זיך, דאס איז אלץ וואס איך האב צו ענטפערען אויף דײן בעגײסטערטער רעדע

— הײנדריך האט זיך נישט אונטערגעגעבען

— איך פערשטעה, האט ער געזאגט, אז איך קען נישט דיספאנירען מיט דעם לעבען פון הונדערטער מענשען, אבער איך רעכען, אז ס'זענען דאך נאך פערהאן הונדערטער און טויזענדער אזעלכע, וועלכע האבען געליטען און לײדען נאך ביז הײנט אזוי ווי איך, ס'זענען דא בלויז אין דער שטאט, וואו מיר געפינען זיך פערהאן הונדערטער פליטים פון יענעם בארבארען-לאנד, וועלכע וואלטען געוואלט אויפהויבען זײער מעכטיגען פראטעסט געגען זײערע פערפאלגער

— אויב אזוי איז דאך פיל גלײכער, ווען יא בעהמען זיך צוזאמען די הונדערטער פון אײן שטאט און צוזאמען מיט די טויזענדער פון אנדערע שטעט און הויבען אויף דעם פאהן פון קאמף געגען די בארבארען, אין דעם רעאלען דירעקטען קאמף, אונטער דעם דאזיגען פאהן וואלטען זיך באלד געשטעלט נישט נאר די אלע, וועלכע האבען דירעקט געליטען און זוכען נקמה, נאר אויך די אלע ערהרליכע, וועלכע וואלטען נישט געוואלט לאזען פערשפרײטען דעם בארבאריזם איבער דער וועלט, אלע די בײ וועמען עס וועהטאגט דאס הארץ פאר'ן צושטערען אלע קולטורעלע דערגרײכונגען פאר דעם גראבײונגערישקײט און מערדערײ וועלכע האבען בעהערשט דאס לאנד פון קולטור און ציוויליזאציע

הײנריך האט זיך פערטראכט, ער האט זיך גוט אײנגעהארכט אין פריציס קלוגע רײד און האט לסוף געזאגט

— מײן פאנטאזיע איז קראנק, מײן גאנץ געמיט איז קראנק. מײן נשמה און מײן גוף זענען קראנק, איך פיבער, מײן הארץ און נשמה פערלאנגען נקמה, מײן שכל איז אינגאנצען נישט הערביי. דו ביזט גערעכט,

אפילו ביז צום פערליהרען דאס לעבען — דאס איז מײן אויפגאבע און דעם וועל איך זיך ווידמען

— אבער, האט פריצי ארויסגעפיהרט הײנריכען אויף אנ'אנדער וועג, דו וועסט זיך אוועקזעצען אינ'ם קלײנעם שטעטעל בײ דײן מאמען און רוהיג אויסלעבען אזוי לאנג ווי דיר איז בעשערט נאך צו לעבען, דו האסט נאך צו דיספאזיציע אפיסעל געלד, וועלכעס וואלט דיר בײ א בעשײדען לעבען געסטײעט אויף א געוויסער צײט...

— נײן, נײן, נײן, נאר נישט דאס, איך וויל אפילו וועגען דעם נישט הערען, איך זאל זיך איצט אוועקזעצען רוהיג ווײטער לעבען און מאכען א שטריך איבער אלעם, וואס איז פארגעקומען? פריצי ווי קענסט דו אזוי אפילו רעדען, ווי וואגסט דו אפילו דאס מיר פארצולעגען

— דוכט זיך, אז מיר האבען זיך פערשטאנען, האט פריצי פערענדיגט דאס געשפרעך, אויף הײנט וועט גענוג זײן, מיר וועלען נאך וועגען דעם רעדען, דערווײל קומט רוביבאוו, דער ארימער מענש, וועלכער איז גאנץ אונשולדיג ארײנגעשלעפט געווארען אין קנויל פון אונזערע געשעהענישען

— איך האב דערויף נישט קײן שום חרטה, האט געזאגט דער אנקומענדער רוביבאוו, פערקעהרט איך בין צופרידען, דאס מאנאטאנע לעבען איז געווארען פיל מעהר איבטערעסאנט.

(פארטזעצונג קומט)

נייער פאָלקסבלאַט
דאס לאָדזשער טעגבלאַט
נייער פאָלקסבלאַט

זונטאָג 12 אויגוסט
א אלול תרצ"ד

זון-אויפגאַנג 4.10
זון אונטערגאַנג 7.11

פערחתמעט דעם לאָקאַל פון דער נ.ד.-אָרגאַניזאַציע אין באַלוט
און אַרעסטירט עטלעכע מיטגלידער

זייט אַ לאַנגע צייט ווי די זיכערהייטס־מאַכט פאָלגט נאָך די טעטיגקייט פון דער באַלוטער אָפּטיילונג פון דער ענדעקישער אָרגאַניזאַציע. עטלעכע מענטשן מיטגלידער זענען בעפאַלען די יידישע דורכגייער, עס איז אויך זאַגאַר פערגאַטירט געוואָרען אַ רויב־אָנפאַל.

היות אַזאַ אַרט טעטיגקייט קען בישט ווערען טאָלערירט, האָט עהערבכטען איזונד, אַן׳אַסטיילונג פון דער אויספאָרשונגס־מאַכט, אַריינגעדרינגען אין לאָקאַל פון דער באַלוטער ענדעקישער אַסטיילונג אויף בזשעזשינער 128. עס איז אַרויסגעפיהרט געוואָרען אַ גענויע אונטערזוכונג. אין רעזולטאַט פון וועלכען, עס איז פערחתמ׳עט געוואָרען דער לאָקאַל און צוגענומען געוואָרען אַ גרעסערע צאָהל קאָמפּראָמיטירענדע מאַטעריאַל.

נאָך דער רעוויזיע זענען אַרעסטירט געוואָרען פאָלגענדע פּאַרטיי־מיטגלידער:

יוזעף ווילגאַצקי (מליבאָרסקא 35), סטאַניסלאַוו גאַדאַמסקי (הוואַרסקא 59) און אירענא באַרקאָווסקא (בזשעזשינער 94).

אַלע אַרעסטירטע זענען אָפּגעפיהרט געוואָרען אין תפיסה אויף גדינסקא, צו דער דיספּאָזיציע פון אויספאָרשונגס־ריכטער פאַר פּאָליטישע ענינים דעניס.

צוליב׳ן גאַנג פון דער אויספאָרשונג, ווערען די ווייטערע פרטים פון דער אויספאָרשונג געהאַלטען שטרענג בסוד.

של־אַקס־רעגען איבער לאָדז
פון אַ דונער דערהרגעט געוואָרען דער אייגענטימער פון אַ ציגעלניע, אין פרוי פערוואונדעט

פרייטאָג אַ זייגער האַלב דריי נאָכמיטאָג, איז איבער לאָדז אַדורך אַ גרויסער שלאַקס־רעגען. כּמעט זענען די גאַסען געוואָרען אָנגעפילט מיט וואַסער פון מענטשען. עס האָבען גענומען דונערן און בליצען, אַזוי האָט עס געדויערט אַ גאַנצע שעה.

די שאָדענס, וואָס עס האָט אָנגעמאַכט דער שלאַקס־רעגען זענען זעהר גרויס, דאָס וואַסער האָט אַריינגעדרונגען אין די קעלערן, און פערגאָסען די גאַסען, וואו עס זענען נאָך נישטאָ קיין קאַנאַלען.

איינער פון די דונערן איז אַריין אין דער באַהענט פון פאַבריקס־באַהן־הויף און רעזולטאַט פון וועלכען עס איז איבערגעריסען געוואָרען די עלעקטרישע אינסטאַלאַציע.

עס איז אויך, בישט אַדורך אָהן אַ מענשליכען קרבן.

דער אייגענטימער פון דער ציגעלניע, דער 40־יעהריגער אַלפאָנס לאַנגע, אויף פּאַיזשערסקא גאַס, איז אַרויס אויף דער וועראַנדע, אויסצושאַלטען דעם ראַדיאָ, אינ׳ם זעלבען מאָמענט איז אַ ריין אַ דונער, פערברענט דעם ראַדיאָ־אַפּאַראַט און לאַנגע איז געפאַלען אַ טויטער אויפ׳ן אָרט־

עס איז תיכף אַרויסגערופען געוואָרען די שטאָטישע פּאָגאָטאָוויע, יעדער הילף איז שוין אַ בער געווען אומזיסט. דער דאָקטאָר האָט בלויז קאָנסטאַטירט דעם טויט.

אַ צווייטער פאַל, וואָס עס האָט צום גליק בישט אַזוי טראַגיש זיך פעראַנדיגט ווי דער ערש־טער, האָט פּאַסירט אויף קיליאַנאָווא 25, ווי עס איז אָפּגעברענט געוואָרען די פרוי אַלמאַ דמיט־ראָוו, וועלכע איז גראָד געווען צו גאַסט ביי איה־רע קרובים.

האָט מען זיי געפּאַקט
און אַריינגעזעצט די פייגעלער אין שטייגעלע...

(2) אַ לענגערע צייט האָט פּאָליציי אַרומ־געזוכט דאָס שווינדלער־פּאָר״ל סטעפאַן גראַטשיק (פון קילינסקא 27), און זיין „קאַכאַנקע“, סטאַניסלאַ ווא מאַשלינסקא, וועלכע האָבען אָפּגענאַרט 20 פערזאָן און אַרויסגעשווינדעלט פון זיי אַנ׳ערך 20 טויזענד זל.

גראַטשיק פלעגט פּאַקען „העכטען“, וואָס זוכען אַרבייטס־פּאָסטענס, און ער פלעגט זיי פיה־רען צו זיין קאַכאַנקע, וועלכע ער פלעגט פאָר־שטעלען, אלס די באַלעבאָסטע, די „פּאָסטען־געבע־רין“...

יעדע פלעגט ווידער נעהמען ביי זיי גרע־סערע קויציעס, און אַז די אַרבייטס־רעפלעקטאַ־רען פלעגען אויך צו מאָרגענס קומען צו דער אַרבייט אויף די אָנגעוויזענע אַדרעסען, פלעגט זיך תמיד אויסלאָזען אַ בוידעם, און די מיאוס־אָפּגעשמיסענע פלעגען שוין בישט וויסען צו ווע־מען צו רעדען און צו וועמען צו ווענדען זיך.

אין איין פאַל איז דער סוף געווען אַפילו אַ שרעקליך טראַגישער, ווי דהיינו: דער פוילער איג־נאַצי גאַיעווסקי פון דאָרף וויסקיטנא, ביי וועל־כען דאָס פּאָר״ל האָט אויסגענאַרט 1500 זל. — זיין גאַנץ שווער פערהאָרעוועט פערמעגען, — האָט זיך אויפגעהאַנגען, און זיין ווייב איז פאַר צער משוגע געוואָרען.

הכלל, מ׳האָט גראַטשיקן מיט זיין „קאַכאַנקע“ אַזוי לאַנג אַרומגעזוכט, ביז מ׳איז יעדנגאַנגען, אַז זיין מוטער האַלט אָן מיט איהם אַ קאָנטאַקט, און שריט ביי שריט איז מען דערגאַנגען, אַז דאָס פּאָר״ל בעהאַלט זיך אויס אויף מאַרשאַלקאָווסקא 29, וואו די מאַשלינסקא האָט זיך איינגעמאַלדען אַלס קוביאַק.

עהערגעכטען האָט מען דאָס הויז אַרומגערינ־גלט, און די „פייגעלעך“ זיצען שוין אין „שטיי־געלע“.

ס׳ווערט געפיהרט אַ גענויע אויספאָרשונג.

צוגאָב-צוגן פאַר די וואָס פאָהרן צוריק
פון די זומער־וואוינונגען

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פערגרעסערונג פון פּאַסאַזשירען פערקעהר, וואָס קעהרען זיך אום פון די זומער-וואוינונגען, האָט דער קאָמוניקאַציע-מיניסטער פעראָרדענט צוצוגעבען ספּעציעלע שנעל צוגען פון 1, 2 און 3-טע קלאַס, לויטן טאַריף פון געוועהנליכע צוגען, וואָס וועלען געהן פון די ריכטונגען פון העל-גדיניע, פון זאַקאָפּאַנע און פון קריניצע.

העל—גדיניע

פון העל וועט אָפּגעהן דער צוג — 10,20, און פון גדיניע 12,45, פון העל — 9,25 און פון גדיניע — 12,15.

פון גלעמבאָצשיוו, ווילסלא און זאַוואַראַניע אין דער צייט פון 15 ביז׳ן 20 אויגוסט.

פון גלעמבאָצשאָוו געהט אָפּ א צוג — 19,10, פון ווילסלא — 19,25, פון זאַוואַראַניע — 19,08 און קאַטאָוויץ — 2317.

פון זאַקאָפּאַנע אין דער צייט פון 14 ביז׳ן 20 אויגוסט.

פון זאַקאָפּאַנע — 9,25 נאָווי-טאַרג—10,14 ראַבאָווקי — 11,35, קראָקע 15,15.

פון קריניץ אין דער צייט פון 14 ביזן 20 אויגוסט.

פון קריניץ — 8,25 מושינא — 8,58, זשעגי-סטאָוו — 91,9, פּיווניטשנא 10, נייע סאָנץ 10,43.

פון וואַרנאָטי אין דער צייט פון 12 ביז׳ן 31 אויגוסט.

פון וואַרנאָטי — 14,45, סטאַניסלאַוו 17,82 לעמבערג — 20,56.

דעם 15. פון היינטיגען חודש
ענדיגט זיך דער טערמין פון רעגי-סטרירען די האַנדווערקער-וואַרשטאַטן אויף אַ פּריווילעגירטען אופן.

האַנדווערקער, לאָזט נים דורך דעם דאָזיגן טערמין

האַנדעלס-בעציהונגען צווישען אונגאַרן—פוילען

די לאָדזער האַנדעלס-קאַמער איז מודיע, אַז די אויסלענדישע האַנדעלס אָפּטיילונג ביי דער אונ-גאַרישע רעגירונג האָט דעלעגירט קיין וואַרשא דעם ה׳ בעלאַ ביאַנגאַלד, כּדי אָנצוקניפּען האַנ-דעלס-בעציהונגען צווישען פוילען—אונגאַרן. צו דעם צוועק וועט אין וואַרשא געעפענט ווערען אַ ספּעציעלע האַנדעלס-עקספּאָזיטור, לעת עתּה גע-פינט זיך דער דעלעגאַט אין דער אונגאַרישער גע-זאַנדשאַפט אויף מאַקאָטאָווסקא 55.

די נייע מונדירען פאַר די שול-קינדער

(2) אָנהויבענדיג פונם 20 ד. ח. מוזען אַלע שילערינס און שילערס — אויסער דעם 8 קלאַס— טראָגען די נייע מונדירען, וואָס זענען פערפליכ-טענד, לויט די שול-פאָרשריפטען.

רעפּרעזענטאַנץ-טעאַטער „ראַזמאַיטאָשטשי“ ציגעל-גאַס 27
טעלעפאָן 112-25
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

גאַסטשפּילען פון דעם גרעסטען אַמעריקאַנער סטאַר, דער שטאָלץ פון דער אָפּערעטע, דעם ראָמאַנטישען ליבהאָבער און זינגער

מיכאל מיכאלעסקא

היינט, זונטאָג 2 פאָרשטעלונגען 2
היינט זונטאָג 9.30 אווו. פּאָפּול. פאָרשטעלונג צו זעהר בילינע פּרייזן

3 שעה לאַכען!!!

איבערטראַפען אַלעם וואָס איהר האָט ביז־איצט געזעהען!!!

גראַנדיעזע אַמוזירענדע פּרעמיערע!

מען לאַכט און מען זינגט, מען טאַנצט און מען ווילט זיך, מען פערגעסט אין קריזיס!

יעדע סצענע אַ אוצר, יעדעס לידעל אַ שלאַגער, אַ שפע מיט הומאָר!

„סינאָריטאַ“

מיט מיכאל מיכאלעסקא אין אַ דאָפּעלט-ראָל — אַלס מאַן, און אַלס פרוי.

היינט, זונטאָג, 4.30 נאָכמיטאָג צום לעצטען מאָל

גרויסע הנחה־ און פאָלקס-פאָרשטעלונג

איינהייטליכע רעדוקציע-פּרייזען
אַלע בילעטען אין פּאַרטער נור 1 זל.

אין דעם גרויסען אויסערגעוועהנליכען אימפּאָזאַנטען אָפּערעטען-שלאַגער אין 3 אַקטען (6 בילדער), 30 נומערן געזאַנג און טאַנץ, רעקאָרד-שלאָגערס איינס-ביי-איינס

דער לעצטער טאַנץ

איהר האָט געלאַכט?... איהר וועט ווידער לאַכען!...

וויל אויף די קאָנצערטען פון לאַלאַ פּאַלמאַן טאָר מען קיינמאָל ניט פערגעסען!... דינסטאָג, ד. 14-טען, 9.30 אָוונט דער צווייטער און לעצטער געזעגנונגס׳קאָנצערט פון דער קעניגין פון יודישען ליד, דער שטאָלץ פון דער יודישער עסטראַדע, די הערציגע זינגערין, דער ליבלינג פון יודישען עולם, די פרעהליכע שטימפערין

לאַלאַ פּאַלמאַן

מיט איהר זיסער קלינגענדיגער, הערציגער שטימע, מיט איהר אָריגינעלער, קינסטלערישער אינטערפּרעטאַציע און איהר רייכען רעפּערטואַר האָט לאַלאַ פּאַלמאַן מיט שטורם איינגענומען פוילען — אומעטום האָט זי געשלאָגען דעם רעקאָרד פון ערפאָלג! אַ אָונט פון הערציגען געלעכטער, פאָלקסטימליכע, חסידישע, הומאָריסטישע אַרבעטער-לידער און כאַראַקטעריסטישע גראָטעסקען. — צום סוף וועט אויפגעפיהרט ווערען אַ אויסערגעוועהנ-ליך קאָמישער סקעטש „אַ מתּנה דעם טאַטען“ לאַכען אָהן אויפהער! לאַכען ביז טרעהרען!

אויסגעפיהרט דורך שלמה קוטנער, ראָזאַ סאַנדלער, ה׳ און פרוי צווילינג, ק. נוסמאַן.

אַלע בילעטען אין פּאַרטער צו 1 זל.
אַלע בילעטען אין פּאַרטער צו 1 זל.

געדענקט! אַלע בילעטען אין פּאַרטער צו 1 זל.

צוגאָב-פּאָבאָר-קאָמיסיע

דעם 16-אויגוסט וועט אין לאָקאַל פון דער מיליטערישער אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט פּעט-ריקאָווער 165 אַמטירען אַ צוגאָב־פּאָבאָר־קאָמיסיע פאַר דערפּ.ק.או. לאָדז שטאָט 1 צו דער קאָמיסיע דאַרפען זיך מעלדען די פּאָבאָראָווע פון יאָהר-גאַנג 1913 וועלכע האָבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קאָ-מיסיעס און די פּאָבאָראָווע פון עלטערע יאָהר-גענג, וועלכע האָבען נאָך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער־דינסט אויב די האָבען דער-האַלטען באַמעלדליכע אויפפאָדערונגען פון דער שטאָ-טישער סטאַראָסטווע און וואוינען אויפן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

דעם 28-טען אויגוסט וועט אין דעמזעלבען לאָקאַל ווידער אַמטירען די צוגאָב-פּאָבאָר קאָמיסיע פאַר פּ.ק.או. לאָדז – שטאָט 2, צו וועלכע ס׳דאַר-פען זיך אויך שטעלען די דערמאָנטע קאַטעגאָריעס פּאָבאָראָווע, און וועלכע וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, און 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

צו דער קאָמיסיע מוז מען צושטעלען אַ פּאַס אָדער אַ דאָקומענט מיט אַ פּאָטאָגראַפיע.

רעגיסטראַציע פון יאָהרגאַנג 1916

(2) לויט ווי מיר דערוויסען זיך וועט פון 1 אויגוסט ביז׳ן 30 אויגוסט אין פּאָליציי־איש-מיליטערישען ביוראָ ביי דער לאָדזשער שטאָט-פערוואַלטונג (פּיעטריקאָווער 165). פּאָרקומען אַ מיליטערישע רעגיסטראַציע פון מענער, וואָס זענען געבוירען געוואָרען אין 1916 און וואוינען אין אונזער שטאָט.

ביי דער דאָזיגער רעגיסטראַציע וועלען גע-פאָדערט ווערען: אַ פּערזענליכער דאָקומענט, אָדער אַנ׳אידענטישקייט-שיין מיט אַ פּאָטאָגראַפיע, עווענ-טועל – אַ מעטריקע, און אַ וואוין-אָרט-בעשטע-טיגונג.

האַנדווערקער!
האָסטו שוין רעגיסטרירט דיין וואַרשטאַט?
אויב נישט, תּיכּף רעגיסטרירען!

דעם 15-טען היינטיגען חודש ענדיגט זיך דער פּריווילעגירטער טערמין;

די גרויסע לעגיאָנען-פייערונגען אין לאָדז

(2) נעכטען האָבען זיך אָנגעהויבען די לעגיאָנען-פייערונגען אין לאָדז, וועלכע זענען פערבינדען מיט׳ן 20-יאָהרצייט פונ׳ם אַרויסמאַרש פון דער 1 בריגאַדע.

היינט ווערט פייערליך געענדערט דער נאָ-מען פון דער עמיליע-גאַס אויף „די גאַס פון גענ. בראָניסלאַוו פּיעראַצקי“. אין דעם פייערליכען אַקט וועלען זיך בעטייליגען פאָרשטייער פון דער מלוכהשער און זעלבסטפערוואַלטונגס-מאַכט, סטזשעל-צעס, רעזערוויסטען-פערבאַנד א. א.

אַפּטייקען
היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט בייננאַכט דיזשורירען: מ. קאָס-פּערקיעוויטש (זגערזשער 54), י. סיטקיעוויטש (קאָפּערניקא 26), י. זונדעלעוויטש (פּיעטריקאָווער 25), ס. באַיאַרסקי און וו. שאָט (פּשעיאַזד 19), מ. ליי-פּיעץ (פּיעטריקאָווער 193), דיכטער און לאַבאַדאַ 11 ליסטאָפּאַד 86).

Dr.
Wołkowyski

האָט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
נעהמט אָן אין הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען. מענער-שוואַכע
בעהמט אָן פון 8–12 בייטאָג, 4–6 און פון 7–8

שוין זייט 10 יאהר איז די לוין-שפינע-רייען נישט געווען אזא קריזיס

(אג) די לאדזער לוין-שפינערייען לעבען איצט איבער זעהר א שווערען קריזיס. לויט דער מיינונג פון די פעראינטערעסירטע קרייזען, האט שוין זייט 10 יאהר נישט געהערשט אזא קריזיס ווי איצט. עס דארף בעטאנט ווערען, אז געוועהנליך ארבייטען אין אויגוסט אלע לוין-שפינערייען אויף עטליכע שיכטען. אין פערגאנגענעם יאהר, למשל, האבען די שפינערייען נישט געקאנט פער-טיג מאכען די בעשטעלונגען, אזוי פיל ארבייט איז געווען. היי-יאהר האט אבער נאך די ארבייט איינגאנצען זיך נישט אנגעהויבען. אין דער פערגאנגענער וואך האבען א רייהע שפינערייען נישט בעקומען קיין איין באלען רויה-שטאף צו בעארבייטען. עס איז דעריבער נישט קיין וואונדער, אז א סך שפי-נערייען זענען געווען געצוואונגען צו רעדוצירען די ארבייט און צו קינדיגען די ארבייטער. לויט דער מיינונג פון די שפינעריי-בעזיצער, אויב זיי וועלען אין דער לויפענדער וואך נישט בעקומען קיין בעשטעלונגען, וועלען זיי מוזען בעגרעניצען די ארבייט אויף צווי טאג אין דער וואך.

אלס די הויפט-סיבה פון דער דאזיגער טרויעריגער לאגע גיבען די פעראינטערעסירטע פערזאנען אן א חוץ דעם אלגעמיינעם קריזיס אין אין דער טעקסטיל-אינדוסטרי, די פערפלייצונג אין גאליציען, ווי אויך די לעצטע רעגענס, וואס האבען גורם געווען א פערשפעטיגונג פון שניט אין קאנגרעס פוילען.

די לאדזער פראדוצענטען זענען שטארק אפגעשראקען צוליב דער פערפלייצונג אין גאליציען און זיי האבען בעשלאסען צו ארבייטען זעהר פארזיכטיג, רעכענענדיג זיך מיט'ן פאקט, אז אין גאליציען וועט זיין זעהר א שוואכע נאכפראגע אויף סחורות. צוליב די נישט גינסטיגע וועטערען, קען די לאנדווירטשאפטליכע בעפעלקערונג נישט מאכען קיין איינקויפען צוליב מאנגעל אין געלד.

לויט דער מיינונג פון די פעראינטערעסירטע קרייזען דארף די לאגע זיך איינגיכען ענדערען, ווייל דער ווינטער-סעזאן מוז זיך אין דעם חודש שוין אנהויבען.

לאדז — פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג

גרויסע טראנספארטען לעבענס-מיטלען זענען שוין אפגעשיקט געווארען אין די געליטענע געגענדען

(אג) דער וואיעוואדישער קאמיטעט צו ברענ-גען הילף די געליטענע פון דער פערפלייצונג האט אין משך פון די ערשטע 10 טעג פון חודש אויגוסט ארויסגעשיקט אין קעלצער און קראקאווער וואיעוואדזטווע 32 וואגאן תבואה, 20 וואגאן פאשע, 4 וואגאן מעהל, 2 וואגאן קארטאפעל, 3400 קילא סלאנינא, 1 וואגאן קאשע, זייף, קרויט, גרינצייג א. ז. וו. דאס אלץ איז געזאמעלט געווא-רען דורך דער לעבענס-מיטעל-סעקציע ביים הילפס-קאמיטעט.

לויט די דעקלאראציעס, וואס זענען שוין אנגעגעבען געווארען, וועט די לעבענס-מיטעל-סעקציע נאך צונויפזאמלען גרויסע סכומים תבואה, ווייל א סך לאנדווירטען האבען זיך בעשטייערט צו 2 קילא תבואה פון יעדען העקטאר לאנד. אויך אנדערע בראנזשעס האבען זיך בעשטייערט לטובת די געליטענע פון דער פערפלייצונג. אזוי האבען זיך די קצבים בעשטייערט מיט 20 גראשען פון א גרויסע בהמה און 5 גראשען פון א קלענערע אין משך פון א גאנץ יאהר.

דאס באליטער שחט-הויז האט זיך דעקלא-רירט אויף 500 זל. א חודש. די קצבים-צעכען אין לאדז האבען זיך דעקלארירט אויף 100 קילא פעטס א חודש פון יעדען צעך.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-48

לעצטע גאסטשפילען פון די ליבלינגע
דינה האלפערן און סעם בראנעצקי

היינט, זונטאג, דעם 12 אויגוסט — 2 פארשטעלונגען:
9.15 אוונט צו בילינע פרייזען דער גאנצער פארטער צו 1 זל.
די בעליבטע אפערעטע אין 3 אקטען — די רומענישע חתונה — ראל דבורה—דינה האלפערן, מאטקע — סעם בראנעצקי
12.30 גרויסער פריהמארגען צו גאנץ בילינע פרייזען פון 35 גר. ביז 1 זל.
2 פארשטעלונגען פאר איין בילעט 1) וואו איז ערליכקייט 2) א נאכט אין בראזיל
א גרויסער רעווי-קאנצערט אויסגעפיהרט: דינה האלפערן, סעם בראנעצקי (די נייעסטע שלאגערס), י. ראטקאוו (רעציטאציעס), נ. רייכענבערג (קאנפעראנסיער) א. א.
איז די פארשטעלונגען. נעמט אנטייל דער גאנצער אנסאמבל. בילעטען אין קאסע פון טעאטער

מיט פולע רעכט פון רעגירונגס = גימנאזיום (Kategorja A)
מעדכען-גימנאזיום
און פריוואטע פאושעכנע שולע
פון מאריע האכשטיין
טעל. 214-27 — 23 וואולטשאנסקא 23 — טעל. 214-27
איינשרייבונגען אין די גימנאזיאל-קלאסען ווי אויך אין די פאושעכנע שולע נעמט אן דער סעקרעטאריאט טעגליך (חוץ שבת און יו"ט) פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 6.

אינטערנאציאנאלע אויסשטע-לונגען אין פראג און אין לאזאן

די האנדעלס-קאמער איז מודיע, אז דער אינטערנאציאנאלער יריד אין פראג וועט פארקו-מען אין דער צייט פון 2. ביז'ן 9. סעפטעמבער.

גענויערע אינפארמאציעס ערטיילט, דער ה' פאוועל האיעק, פיעטריקאווער 181.

די שווייצארישע געזאנדשאפט איז מודיע' אז די היי-יאהריגע אגרער-אויסשטעלונג אין לאזאן, וועט פארקומען אין די טעג פון 8. ביז'ן 23. סעפטעמבער.

אומזיסטע איינטריטס-קארטען אויף דער אויס-שטעלונג קען מען בעקומען אין דער געזאנדשאפט.

געוועהלט א סינדיק איז דער פירמע י. קעסטענבערג

נעכטען איז פארגעקומען א קרעדיטארען-פערזאמלונג פון דער באנקראטירטער פירמע י. קעסטענבערג.

פון בעריכט, וואס עס האט אפגעגעבען דער צייטווייליגער קוראטאר איז צו זעהען, אז דער בילאנס שליסט זיך אויף א סומע פון 8,627,028 זל. צוז. אנד. פיגורירט אויך א סומע פון שאדענס — 3,567,610 זל.

אלס סינדיק איז געוועהלט געווארען דער ביז איצטיגער קוראטאר, אינזש. טאמאש אקסיצסקי.

לעצטער קאנצערט פון לאלא פאלמאן

דינסטאג, דעם 14. קומט פאר אין טעאטער „ראזמאיטאשטשי" דער צווייטער און לעצטער גע-זעגנונגס-קאנצערט פון דער בעליבטער פאלקס-לידער זינגערין לאלא פאלמאן, וועלכע וועט אויס-פיהרען איהר אריגינעלען הומארפולען רעפערטואר, כדי דער איינדרוק פונ'ם אווענד זאל זיין גאר א שטארקער האט די דירעקציע בעשלאסען צו געבען דעם לאדזער טעאטער-עולם א צוגאב-פראגראם אלס מתנה. נאכ'ן קאנצערט וועט אויפגעפיהרט ווערען א קאמישער סקעטש „א מתנה דעם טאטען", מיט דעם בעליבטען כאראקטער-קאמיקער ש. קוטנער אין דער הויפט-ראל צוזאמען מיט די ארטיסטען: ראזא סאנדלער, ה' און פרוי צווילינג און ק. גוטמאן.

לעצטע גאסטשפילען פון דינה האלפערן און סעם בראנעצקי

היינט, זונטאג, ווערט געגעבען 2 פארשטעלונ-גען: 12 מיטאג, א גרויסער פריהמארגען 1) וואו איז ערליכקייט? 2) „א נאכט אין בראזיל", א גרויסער רעווי-קאנצערט, מיט קופלעטען, דועטען רעציטאציעס,

9.15 אווענד — די בעליבטע אפערעטע „די רו-מענישע חתונה" אין די אלע פארשטעלונגען בעטיי-ליגען זיך די ליבלינגע דינה האלפערן, סעם בראנ-עצקי און דער גאנצער אנסאמבל.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער-שוואכע-בעהאנדלונג.
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אוונד.

הנחה-קארטען פון „לאפ" אויפ'ן יום טוב פון ווארשא

די הנחה-קארטען פון „לאפ" אויפ'ן „יום-טוב פון ווארשא" וועט מען נאר בעקומען ביזן 17 ה.ח.

ביי דעם ווערט געבעטען, אז אלע וואס ווילן פאהרען קיין ווארשא, זאלען אויסנוצען די געלע-גענהייט און פערזעהען זיך מיט די פעסטיוואל קארנעטען פון „לאפ".

די פעסטיוואל-קארנעטען קען מען בעקומען אין לאקאל פון „לאפ" נארוטאוויטשא 30.

אויספיהרונגס-פראיעקט פון דער שטייער-ארדינאציע

איבערגעשיקט צו אלע ווירטשאפט-ליכע ארגאניזאציעס

דער פינאנץ-מיניסטער האט צוגעשיקט דער שטאט-פערוואלטונג, ארויסצוזאגען איהר מיינונג צום אויספיהרונגס-פראיעקט פון דער שטייער-ארדינאציע.

דעם פראיעקט האט די שטאט-פערוואלטונג איבערגעשיקט צו דער האנדעלס-קאמער, וועלכע האט איהם איבערגעשיקט צו אלע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס פון לאדזער קרייז.

אינפארמאציעס
וועגען רעגיסטרירען די האנדווערקער-ווארשטאטען בעקומט מען טעגליך אין ביורא פון „ארט", וואולטשאנסקא 27.

לייבישל, זאג אליין, נו. אדרבא.. זאג שוין דו אליין!

(2) שרה אבלענגארסקא פון פראנציסקאנער 36, האט נעכטען געמאלדען אין דער פאליצי, אז דער זוהן פון איהרען א שכן, דער 19-יעהריגער לייבעלע נרינבערג האט פון איהר וואוינונג ארויס גענב'עט מלבושים און מזומן געלד — צוזאמען 800 זלאטעס.

— מאי זלאטי, פאניע לייבעלע... ס'וועט נישט גוט זיין!

געשטארבען דער ביסקופ ד"ר טימיעניעצקי

נעכטען איז אין עלטער פון 63 יאהר גע-שטארבען דער ביסקופ ד"ר טימיניעצקי. די לויה וועט פארקומען דינסטאג.

Dr. HELLER
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט, זונטאג פון 11—2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל. אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

שעהנהייט - זיגט
די מאדערנסטע פערפומעריע
J. DRUKIER
5 Zawadzka 5, tel. 175-92
עמפפעהלט
די נייעסטע פערפומען
און אלערליי קאסמעטיק
אין- און אויסלענדישע
צו נידריגע פרייזען.
הורט און דעטייל
פאר ענגראסיסטען
ספעציעל-ראבאט

ראטעוועט אייער געזונד
קראנקע אויף רופטורען (ברוך-קראנקהייטען)
ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלענען ספע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטא-פעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

פעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאסעס. — גומי-זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל-ארטאפעדיע
Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג
לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)
(פראנט פארטער), טעל. 177-09 נאהנט פון לאדזער פאבריקס-באהנהויף
בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג.
צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאמאצקא 2 № און 4 № אייגענע הייזער)

אויסערגעוועהנליכער ערפאלג פון „סינאריטא" מיט מיכאלעסקא

די פרייטאג'ד'גע פרעמיערע פון מיכאלעסקאס נייעסטע מוזיקאלישע קאמעדיא „סינאריטא", אין וועלכער דער ליבלינג מיכאל מיכאלעסקא שפילט א פרויען־ראלע, איז אראפ מיט גרויס ערפאלג.

די קאמעדיע האט א סך מעלאדישע געזאנגס־נומערן.

היינט און מארגען ווערט ווייטער געשפילט „סינאריטא", מיט דעם ליבלינג מיכאל מיכאלעסקא אין דער הויפט־ראלע.

גרויסער קאנצערט פון שיר־כאר אין „העלענאוו"

דער קאנצערט פון „שיר", וואס קומט פאר שבת דעם 25 ד.ח. אין „העלענאוו, האט ארויסגערופען גרויס פעראינטערעסירונג אין די היגע מוזיקאלישע קרייזען.

דער בערימטער שיר־כאר, וואס פערנעמט איינע פון די ערשטע ערטער צווישען די געזאנג־פעראיינען אין פוילען, האט בעוויזען מיט זיינע הערליכע קאנצערטען צו געווינען די סימפאטיע ביי אלע קרייזען פון דער יודישער בעפעלקערונג.

אויך דער איצטיגער קאנצערט זאגט צו צו זיין אינטערעסאנט, דערפאר גאראנטירט אונז די לייטונג פון קאנצערט, וועלכע ליגט אין געניטע הענד פון בעליבטען פראפ. פייווישיס.

פוי דעווי־טעאטער באגאטעלא

היינט, זונטאג, קומען פאר אין טעאטער „באגאטעלא" פיעטריקאווער 94. 3 פארשטעלונגען 6, 8 און 10 אווענד.

דאס פראגראם „בעבע" גייט שוין דעם לעצטען טאג. נוצט אויס די היינטיגע געלעגענהייט.

בײַ שטוהל־פערהאלטונג
בעווירקט דאס נאטירליכע ביטערוואסער
Franciszka Józefa
אנ'אויסגעבליבענע דארם־ענטלערונג. פרעגט דאקטוירים צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד־אפטעטשנעס.

פארלעזונג פון גינא מעדעם

מיטוואך, דעם 15־טען אויגוסט 6 א זייגער באכט. ארדענט איין די געזעלשאפט צו פערשפרייטען ערד־ארבייט און הויז־אינדוסטריע צווישען יודען אין פוילען „אגראייד" אין פילהארמאניע־זאל א רעפעראט א. ד. ט. „בירעבידזשאן און זיינע פערספעקטיוון".

רעפערירען וועט די בעוואוסטע זשורנאליסטין און „איקאר"־טוערין אין אמעריקא פרוי גינא מעדעם, וועלכע ווייל אין פוילען אויף די איינלאדונג פון „אגראייד" אויף איהר צוריקרייזע פון בירעבידזשאן און פון „אזעט" פלענום אין מאסקווא.

ראדיא־פראגראם

זונטאג, ד. 12־טען אויגוסט 1934

8,30 געזאנג, 8,35 פליטען, 8,30 גימנאסטיק, 8,53 פליטען. 9,05 פריהמארגען צייטונג, 9,10 פליטען, 9,45 הויזווירטשאפט. 8,50 טאג פראגראם, 9,55 גאטעסדינסט, 11,57 צייט סיגנאל, 12,05 וועטער, 12,10 קאנצערט, 1 פעליעטאן, 1,10 קאנצערט 1,45 – רעפעראט, 2 קאנצערט 3 פארלעזונג, 3,15 פליטען, 4 קאנצערט, 5 טעאטער רעפערטואר, 5,10 קאנצערט, 6 טעאטער פראגמענט, 6,15 טאנץ מוזיק, 6,45 רעפעראט, 7 פערשידענעס, 7,10 ספארט, 715 לייכטע מוזיק, 8 אקטועלער פעליעטאן, 8,12 קאנצערט, 8,50 אווענד צייטונג, 9 „צאפשטיק", 9,12 אויף די לעבעדיגע פאליעס פון לעמבערג, 10 פאסטקאסטן, 10,15 ספארט, 10 30 פליטען, 11 וועטער, 11,05 אויסלענדישע פאלאקן רעדען צו זייערע פאמיליעס, 11,11 טאנץ מוזיק.

* * *

פון אויסלאנד

11,20 סימפאנישער קאנצערט פון • וויען, 8,45 – אפערע פון רוים.

פיגולקעס קאווענא
(CAUVINA)
מיט אויסשליסליכע בעוואוסט־בעשטאנד־טיילען זענען דאס ווירקזאמסטע, די אנגענעהמסטע און ביליגסטע אפפיהרונגס־מיטעל
פרייז פון א שאכטעל, וואס ענטהאלט 30 פיגולקעס 2.35 זל.
צו בעקומען אין אלע אפטייקען.

Dr. med. Trepman
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויך אלע ארט אנאליזן נעהמט אן פון 8–12 און פון 5–9 אוו. זונטאג און יום־טוב פון 8–1. בעזונדערע ווארטע־זאל פאר פרויען.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל־ארצט פאר הויט־ און געשלעכטס־קראנקהייטען, מענער־שוואכע־בעהאנדלונג און מעטמטוועלע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע־פרייזן.

PHILIPS
SUPER-ARLITA
?

מעלדונג

(פון צענטראל־ביורא פון „קרן־היסוד" אין פוילען)

דאס צענטראל־ביורא פון „קרן היסוד" אין פוילען מעלדעט. אז אויפ'ן סמך פון פונקט 7 פון וואהל־רעגולאמין צום 11־טען לאנדעס־צוזאמענפאר פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען, לויט וועלכען עס קאנען געוועהלט ווערען אלס דעלעגאטען צום צוזאמענפאהר נאר חברים, וואס ערפילען זייער חוב פארן „קרן היסוד", וועט דאס צ. ב. פון „קרן היסוד" אין פוילען קווטסטיאנירען און בשום אופן נישט דערלאזען, אז מענשען, וואס האבען נישט ערפילט זייער חוב פארן „קרן היסוד" זאלען ארויסגעשטעלט ווערען אלס קאנדידאטען אויף דעלעגאטען צום דאזיגען צוזאמענפאהר.

דאס צענטראל־ביורא פון „קרן היסוד" פאדערט דערום אויף אלע ארט־קאמיטעטען פון „קרן היסוד", איהר זאפארט מעלדען די נעמען פון די קאנדידאטען צום צוזאמענפאהר, וועלכע האבען זייער חוב פארן קרן היסוד נישט ערפילט, כדי זי זאל קאנען בעצייטענס זארגען, אז די דאזיגע קאנדידאטען־ליסטעס זאלען געפסלט ווערען.

DR. DED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס־שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אווענד און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע־זאל

ציהונג פון דער מלוכה־לאטעריע

3־טע קלאס — 2־טער טאג

Zł. 300.000 — 56439.
Zł. 20.000 — 40712, 70787.
Zł. 15.000 — 119046.
Zł. 5.000 — 11700 65942 83735, 92899 94711 95838 107373.
Zł. 2.000 — 110 66288 78476 168743.
Zł. 1.000 — 7637 1963 9199 38928 101944 114325 125270.
Zł. 500 — 4913, 11661 13483 29018 27338 35428 35494 37758 50386 65736 65857 81674 98489 126753 127603 107771 128482 144615 150808 156110 159714 150378 162301
Zł. 400 — 15427 17158 18714 18893 43765 45023 43385 50405 70094 81857 89653 97462 98417 102074 110331 124284 136292, 138227, 147639 148782 161359 165436 166225 166711
Zł. 300 — 1368 5677 6562 12173 16378 12544 24826 53201 55196 57102 60208 71130 85778 87406 92844 90367 109611 112254 116504 117128 134542 136085 135934 141883 141239 142150 146761 149402 145865 159210 166747 165816 165673.
Zł. 250 — 160, 3890 8669 15080 20755 22896 21006 22397 22737 26456 27033 25353 28259 31173 33333 36364 37501 39511 43543 46681 48808 43593 49443 52053 54135 58677 57235 64709 66556 81210 81191 80934 80702 81858 87690 88318 89010 91490 93416 82708 95140 97305 99061 97860 98294 101319 103788 103943 109869 116902 117150 119318 125183 132397 132304 136250 140144 141401 145134 146217 147144 147943 148731 153289 157745 156144 163749 164499 165013 166232..

CIĄGNIENIE DRUGIE.

Zł. 50.000 — 113723
Zł. 20.000 — 55697
Zł. 10.000 — 40474, 62931, 43227
Zł. 5.000 — 67549
Zł. 2.000 — 29347, 33865, 106, 283, 115056, 121733, 154405
Zł. 1.000 — 67035, 73329, 88880, 91334, 143725, 131454, 164665
Zł. 500 — 3936, 37568, 36954, 42267, 59336, 75239, 97327, 103688, 110562, 142812, 111068, 153047, 126870, 165192, 115171
Zł. 400 — 5781, 9023, 17259, 17451, 11886 24518, 37617, 34403, 59978, 60289, 66574 75383, 79037, 98643, 102327, 109095, 106460 122089, 123992, 141062, 161708, 163083
Zł. 300 — 1835, 6345, 9344, 26990, 24543 27154, 27253, 51069, 52806, 56821, 58131 5783, 62935, 62763, 63061, 63779, 65930, 69892, 75540, 76546, 84605, 84605, 92252, 99837, 108950, 128861, 137831, 139339 149860, 151802, 153754, 155867, 165854
Zł. 250 — 303, 6744, 10276, 11909, 16200 16535, 24804, 29957, 33419, 42098, 42259 62630, 65993, 71689, 70540, 78590, 83047 88365, 94107, 94083, 92573, 99806, 105354 105197, 107178, 109942, 110909, 112204 117629, 121055, 123939, 121011, 126249 143843, 145774, 149301, 150563, 153448

Po zł. 200 padło na numery:

149 284 92 704 48 50 819 1046 62 420 22 2723 865 88 3382 466 92 502 764 76 935 4013 58 218 472 650 762 75 830 56 86 5278 510 935 6019 51 185 548 91 775 7282 367 95 608 731 828 35 56 97 972 8289 333 70 536 77 745 801 901 61 9010 72 79 85 208 22 67 384 402 779 829 10137 214 27 425 553 700 11069 220 51 346 575 86 631 94 724 843 56 12082 444 95 726 56 70 869 904 15 31 13180 301 85 635 36 47 57 760 14021 646 752 56 15028 76 189 206 335 572 751 953 76 93 16019 203 410 667 69 713 17006 60 64 224 516 646 76 85 827 918 18007 250 323 412 580 675 856 19083 466 535 82 609 764 90 873 962 20303 585 623 800 21013 352 406 12 504 652 939 22150 62 92 415 56 895 23172 276 362 433 508 24012 41 129 47 399 44 642 747 839 95 940 25056 277 407 63 508 28 64 654 741 868 26093 130 255 62 97 558 640 865 27043 350 429 94 785 981 28006 20 362 494 507 737 59 29007 184 334 462 522 714 887 30126 223 427 75 530 48 969 31043 50 65 82 141 336 84 522 626 849 913 32064 218 357 87 430 511 850 975 33067 173 378 618 761 99 970 34607 38 76 807 63 35068 88 127 280 716 885 997 36118 268 337 468 670 987 37023 237 80 353 551 779 835.

38046 53 78 356 485 615 791 39003 44 79 236 95 325 83 489 532 33 683 96 97 721 43 831 40094 151 258 438 86 531 831 902 18 32 41032 50 77 147 357 457 66 503 676 779 915 36 42417 37 535 606 789 43124 89 221 315 41 405 61 557 837 44443 48 99 502 71 734 970 45044 155 282 527 617 753 58 835 51 970 46048 228 64 787 47016 183 259 306 25 65 470 625 27 734 78 854 48131 53 206 16 351 593 94 626 98 718 867 977 81 96 49065 469 862 50120 55 200 83 436 531 46 952 51257 446 649 726 99 800 967 52013 385 425 696 711 817 30 53143 217 47 428 75 857 93 54035 118 218 575 643 579 841 55050 81 127 309 66 647 701 862 902 6 56202 437 670 714 892 57146 91 327 35 454 609 29 793 895 58373 417 655 758 925 59046 113 99 256 481 550 80 626 74 721 898 913 60258 428 59 61084 255 86 313 510 19 28 753 62001 58 63 137 378 467 522 92 650 875 76 63112 490 520 48 743 822 903 74 64008 12 53 95 187 200 61 330 469 557 90 633 55 778 915 50 65143 88 690 767 66141 91 468 625 798 833 67157 60 94 316 428 86 627 740 897 914 68146 81 508 630 69287 384 457 953 70049 81 175 220 359 469 514 616 34 88 71043 134 345 479 957 66 72093 266 98 506 860 66 79 97 73181 232 363 65 66 516 84 618 785 74003 91 492 513 826 963 93 75078 319 76.

76011 87 172 298 322 409 762 85 969 77064 65 352 78054 126 70 294 325 45 545 67 64 7924 840 53 79039 79 268 84 95 622 27 66 746 96 929 80094 222 38 78 311 49 436 524 727 71 930 38 81072 153 65 210 68 410 522 649 834 82111 57 251 87 795 913 52 83313 17 45 426 554 814 39 968 84156 325 432 63 72 643 99 721 43 76 85367 560 623 743 61 890 912 67 86024 155 81 83 244 46 301 47 400 658 705 62 869 81 925 87122 47 69 412 552 679 758 64 842 60 921 88058 103 55 201 357 477 810 75 989 89116 270 439 530 72 749 806 968 78 90087 217 734 50 820 58 91108 17 349 761 863 929 92116 51 232 392 421 582 695 97 705 90 94 831 62 93001 33 103 219 344 521 27 61 882 954 56 94040 140 602 814 41 984 95006 39 40 44 120 69 211 87 329 82 431 652 79 767 96 931 96107 88 429 617 853 967 97410 22 623 71 892 924 98054 168 79 241 467 86 575 84 683 812 998121 286 310 803 61 949 100254 366 543 97 787 990 101124 341 91 499 690 986 102065 124 39 44 205 43 94 469 81 521 645 826 27 947 103018 465 598 623 28 34 44 718 863 908 104015 65 102 312 67 419 40 704 76 889 105132 547 628 718 899 106060 124 73 209 583 640 744 48 65 814 107131 90 240 70 71 345 53 90 400 25 619 816 919 70 108013 30 457 61 528 605 74 759 71 833 941 109142 314 31 47 426 547 638 59 110600 58 851 932 71 111007 267 385 565 73 656 712 17 918 112094 196 245 82 513 778 113086 105 346 97 517 37 44 820 52 81 926 74.

114100 216 24 61 63 81 375 468 91 511 776 81 925 34 115016 324 36 60 85 297 382 596 116225 398 591 603 52 733 34 39 57 827 952 117148 297 424 512 70 623 51 55 83 870 92 118057 216 479 529 726 29 848 64 937 119088 104 236 336 495 671 92 713 821 30 120120 57 296 331 436 71 547 92 645 80 749 98 121112 75 209 395 97 428 621 793 980 122075 79 126 91 264 341 78 760 815 960 123294 342 798 868 88 124262 342 414 78 596 74 635 803 946 99 125097 118 205 478 669 702 90 831 126080 95 390 406 22 96 501 706 906 15 127038 74 426 51 510 128068 436 80 667 71 791 97 891 129148 234 39 382 91 430 84 690 785 880 904 130070 771 828 46 948 131237 98 431 71 576 91 652 56 743 132065 102 15 236 404 45 65 72 515 633 727 133029 126 371 82 86 92 664 706 839 134023 48 62 230 82 477 662 84 702 29 954 135070 178 271 78 763 903 136144 97 336 524 620 49 64 986 137009 164 292 327 854 968 80 138479 670 824 60 91 908 26 139031 47 104 58 218 350 810 82 90 902 54 140177 437 59 67 99 540 732 850 979 85 141029 49 66 357 98 467 568 655 718 27 63 142034 58 89 132 340 441 551 98 607 43 79 708 65 815 143035 54 729 817 84 144010 155 72 449 593 670 706 55 145055 70 255 345 88 468 650 718 90 975 146098 108 33 75 279 83 437 52 55 660 609 705 42 949 73 147008 177 468 69 518 85 734 148000 94 176 650 78 927 62 149236 84 323 499 619 941 73 150079 104 498 696 815 66 904 21 151027 38 432 730 948.

152094 168 227 86 396 440 982 153710 862 83 941 154010 249 98 326 624 779 92 155310 549 632 69 86 98 784 818 88 999 156018 89 244 59 369 602 90 157086 134 217 744 95 850 91 921 46 66 158123 203 80 345 412 634 54 74 909 30 94 159295 347 431 665 750 970 72 160288 201 87 379 827 161100 13 41 600 83 976 162026 212 68 81 445 520 83 610 91 820 959 163068 179 311 59 93 521 636 64 72 831 164045 69 118 272 325 76 97 637 63 710 37 38 905 75 163033 308 600 923 69 163007 108 71 95 203 556 615 783 894 906 167009 447 57 88 682 772 86 856 168342 485 630 802 900 169193 248 364 587 664 830 82 974.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

Po zł. 200 padło na numery:

514 826 1124 339 513 687 2955 3371 884 85 915 4229 462 87 688 5387 435 791 936 6188 483 506 88 831 973 89 7752 873 86 8000 130 448 539 656 898 9005 259 685 905 10072 136 220 28 875 11086 193 225 341 12042 221 73 424 72 709 53 844 73 17371 18526 98 19109 385 462 20553 732 77 21807 24 22046 64 464 84 533 641 897 23380 554 701 803 25139 239 324 439 712 16 983 26190 27337 649 78 883 901 28002 162 29115 355 631 72 754 801 30282 752 950 31368 703 941 32138 464 847 33283 464 847 33283 797 44028 69 105 223 349 529 62 847 963 72 35606 43 70 85 881 36544 680 37980.

38695 712 936 39009 638 723 944 40519 58 963 41350 438 515 813 42027 204 406 620 61 808 913 43544 781 44159 96 326 45069 267 313 36 575 848 46274 775 880 47108 599 48549 838 49042 635 975 51068 189 276 837 39 936 52380 573 672 53168 79 54241 423 38 504 55051 222 359 835 56056 817 80 57031 73 374 428 764 58041 557 654 59092 505 59 730 856 60272 61197 388 572 62601 63243 471 982 64039 138 227 419 84 65312 536 845 67 79 962 66083 114 562 88 609 67107 29 470 68480 722 820 904 69055 99 240 334 437 615 49 97 957 70064 637 71212 394 72408 73100 26 85 784 910 56 74238 315 482.

76849 77054 111 2498 577 78094 181 898 79300 552 833 80029 184 338 46 478 679 81307 73 740 82129 535 794 935 83221 512 653 84879 804 959 85224 851 968 86022 389 589 879 87129 391 567 88041 234 509 990 89028 366 90148 276 877 91098 489 936 92735 83 883 938 93294 632 912 94114 50 208 315 717 989 806 56 95148 783 828 97 96079 128 340 81 440 684 876 97068 85 676 896 992 98172 298 826 99242 479 92 633 79 890 100125 337 465 849 101309 646 102287 801 906 103284 613 104147 209 695 801 41 954 105108 424 106205 107103 483 837 108061 240 335 546 109292 533 610 97 739 98 110028 205 506 1149 461 99 516 700 93 112135 635 975 113024.

114185 357 58 478 730 69 999 115341 521 682 756 95 933 78 84 116132 816 117036 580 85 807 912 118247 363 121146 370 762 122004 142 238 397 563 717 123400 599 790 124236 304 657 970 125129 542 725 126276 448 500 938 127165 479 509 802 128417 27 48 129044 366 566 871 996 130131 450 505 765 131153 485 584 132188 454 535 639 789 133048 526 685 873 915 134346 471 504 54 93 731 55 909 49 135398 884 993 136155 790 934 137029 201 90 493 621 138461 567 716 139106 82 367 736 897 140448 141159 677 142330 478 561 921 91 143205 982 144106 8 31 626 56 725 145297 362 82 504 146123 54 479 593 663 780 908 147102 433 750 149023 83 92 371 571 150523 676 151082 215 519 697.

152213 601 53 67 720 153167 206 93 515 826 89 902 154230 155713 83 157097 670 158043 298 159058 258 98 360 701 811 160020 120 354 669 161022 240 63 547 820 905 162025 67 833 40 163112 267 542 960 164126 570 726 818 68 165284 328 974 166001 270 683 167904 168160 238 406 558 737 169010 107 605 810 47.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Po zł. 200 padło na numery:

57 74 212 555 631 59 97 1021 170 423 2300 416 67 719 3081 117 91 297 755 4119 476 644 5591 627 748 6041 63 127 283 345 911 7463 566 793 03 55 8044 9234 580 918 10088 117 18 201 413 743 11859 400 12379 476 661 738 886 948 14057 66 126 378 779 980 15021 218 95 455 730 941 50 88 16042 565 645 17050 240 59 476 18136 287 300 80 495 228 738 19097 171 465 651 720 20156 327 412 86 665 776 840 48 21343 613 980 22034 93 529 412 86 665 766 840 48 21343 613 980 22064 93 529 603 86 23318 493 762 936 24978 25789 26098 219 305 655 721 31 901 81 90 27156 479 644 720 837 28026 178 434 29512 86 615 962 30638 749 62 31415 32625 33454 734 924 51 34286 853 35332 837 56 907 24 36042 976 95 37007 70 101 80 488.

38207 918 39248 614 19 67 41092 334 472 42196 218 59 43022 177 462 693 757 60 925 44157 43203 359 529 948 46436 47090 596 927 48722 49129 62 303 722 78 783 50459 86 520 88 772 51248 422 52158 359 53442 633 704 95 54840 968 55007 560 66 98 56373 455 520 948 57453 864 98262 424 850 59237 420 980 96 60054 95 246 302 501 40 745 993 62206 50 63347 67 787 969 64556 614 65326 90 585 66039 474 87 643 804 939 67212 68316 655 550 69275 682 727 871 70282 487 839 75609.

76077 722 77104 292 954 784447 632 748 895 976 79184 364 66 865 80314 562 888 912 14 58 81128 46 269 83 93 369 92 406 82079 511 705 84198 994 85073 294 587 717 86114 660 87232 98 504 649 55 966 88808 921 89330 772 930 84 90095 190 615 72 964 91167 209 89 542 788 92209 366 493 730 849 95 98 93519 778 831 46 956 94131 565 800 95031 670 96011 12 78 81 114 581 712 97286 673 98040 689 99080 139 424 37 922 55 100033 199 558 101055 171 853 102275 371 80 479 103219 313 29 402 6 104743 105102 853 102275 371 80 479 103219 313 29 402 6 104743 105102 230 502 741 974 106401 636 804 107044 72 188 344 36 785 883 929 108607 109557 937 110154 390 596 111864 95 922 112161 388 113173 116 671 808.

114147 81 202 97 470 115044 386 679 116163 559 117100 401 799 118483 582 773 875 945 119244 48 390 120364 453 624 748 53 121258 373 437 520 765 864 122162 508 17 790 123207 861 124229 994 125861 126039 41 148 848 127077 134 790 910 128278 4442 57 973 83 129099 519 33 617 811 91 983 130232 339 69 626 954 131009 58 327 94 626 883 132148 73 820 29 910 38 135196 227 771 804 90 136731 51 996 137065 274 677 138199 497 758 92 835 922 139031 62 392 790 140075 88 149 886 992 141541 86 95 142098 165 428 547 77 143253 944 144023 52 820 145011 136 665 83 847 926 96 146340 74 585 750 147163 397 604 712 148570 624 944 81 149258 933 70 150208 151042 147 253 703 09 20.

152296 153401 154014 311 38 482 845 69 976 155260 557 156166 531 760 951 157140 212 40 324 40 451 957 158252 90 777 159423 61 83 676 793 160329 96 505 641 744 801 74 161083 555 166061 598 719 167565 94 780 168053 268 343 744 169289 564 878.

Wygrane pocieszenia po 500 zł. padły na n-ry:

444 713 1877 3041 576 789 936 4457 5209 828 7423 657 84 13141 14064 15646 16481 611 170990 20449 22453 514 29823 35107 75 39817 40494 845 41594 687 42107 43068 44124 45469 589 47926 49818 50104 51606 52071 606 53121 282 54039 55727 57183 58969 60331 564 663 68403 905 71845 74282 728 92 75723 77696 647 79885 80237 384 704 76 83 148 927 84387 635 86748 89034 518 90445 91743 92103 633 94438 936 95772 97420 99748 86 100786 102883 104779 106208 396 109085 839 745 110625 112594 114870 115173 116285 396 118023 214 119240 123473 127402 11 70 131234 623 132251 133043 134231 57 136458 137486 733 138392 623 924 139328 696 140021 141920 142416 144513 145230 307 146281 149649 150129 152106 350 159148 160527 161173 164066 165204 166059 127 268 901 38 169948.

קראנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט פרעזענטירען מיר! די וואונדערבארע אמת'ע לעבענס-דראמע פון דעם געניאלען רעזשיסער JAMES FLOOD

„דער אפגרונד פון לעבען"

Miriam Hopkins, Frederic March, George Raft, Helena Mack
וואס האט ארויסגערופען א סענסאציע אין דער גאנצער וועלט.

אין די הויפט-ראָלען די העלדען פון לוביטשעווס „קונסט פון לעבען"

אויסערגעוועהנליכע אינסצעניזאציע. אינטערעסאנטער אינהאַלט. א פילם,
אויסער'ן פראָגראם: קלאַנג-צוגאבע און פאַקס-אקטואליטעטען.

מיט די רעכט פון רעגירונגס-גימנאזיום
דאס מעדכען-גימנאזיום „וויעדזא"
און די פריוואטע פאלקס-שול
פון ל. מאגאליף
זענען איבערגעטראגען געווארען אין נייעם לאקאל
נארוטאוויטש-גאס 15/17, טעל. 38-175
ליכטיגע און געראַמע קלאסען און זאלען. צענטראל-בעהייצונג. ספארט-פלאץ און גארטען.
פון אנפאנג שול-יאָהר ווערט געעפענט א פרעבעל-שולע פאר קינדער פון 3—6 יאהר,
וועלכע וועט שטעהן אונטער פאכמענישער און ערפאהרענער לייטונג. די איינשרייבונגען
פון נײ-איינטרעטענדע שילערינס נעמט אן די קאנצעלאריע טעגליך פון 10—13 און 17—19
די דירעקציע.

גרויסער אויסוואהל
ביליגע פרייזען
סאָלידע בעהאנדלונג
פערזיכערט די קליענטעל
נור דאס קאנפעקציע-וואַרען-הויז
KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16

Poradnia
WENEROLOGICZNA
הויט און וועגערישע קראנקהייטען
איז געווארען איבערטראגען
אויף 2 זשעלאזנא 2
(פיעטריקאווער 47)
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוועגד,
זונטאג און הגאות פון 9—2 מיטאג.
א וויזיט 3 זל.
פון 11—1 מיטאג און פון 3—4 נאָכמ.
נעמט אן א פרוי-דאקטאר.

Z prawami gimnazjów państwowych
Gimnazjum Żeńskie
i Prywatna Szkoła Powszechna Żeńska
Eug. Jaszuńskiej-Zeligmanowej
Południowa 18, tel. 168-82.
איינשרייבונגען נעהמט אן דער סעקרעטאריאט טעגליך אין די שעה'ן פון 10—2 און פון 5—7.
דער שכר-לימוד אין דער פאָלקס שולע איז ערנידריגט.

Gimnazjum Męskie
z prawami gimnazjów państwowych i
SZKOŁA POWSZECHNA
Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi
Pomorska 46-48, tel. 106-64.
עס ווערען אנגענומען שילער צום נייעם שול-יאָהר 1934/35.
די יודישע למודים ווערען אונטעררי‌כט אין א גרעסערען מאסשטאב.
אין דער פאָלקס-שולע איז דער שכר-לימוד 15 זל. א חודש אין אלע 6 קלאסען.
ביי דער פאָלקס-שולע ווערט געעפענט א פרעבעל-שולע פאר יונגלעך און מיידלעך פון 3 ביז 6 יאהר. אין דער פרעבעל-שולע איז דער אפצאָהל 12 זל. א חודש.
די קאנצעלאריע. פאמאָרסקא 46, איז טעטיג יעדען טאג פון 9 ביז 2.

Dr. GAWROŃSKI
Ginekolog i Położnik
przeprowadził się
na ul. Sienkiewicza 63
tel. 124-51
przyjmuje od 5–6.

Dr. med. I.ROZENFELD
אוירען, נאז און האלז-קראנקהייטען
ZAWADZKA 8, tel. 241-53.
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.30

בעקאנטמאכונג
דערמיט מאכען מיר וויסען אלע מיטגלידער פון דער סעקציע
צייטונגס-פערקויפער
ביי „פועלי אגודת ישראל" ווסכאָדניא 66
אז אונזער מיטגליד ה' בלאכמאן איז בעפולמעכטיגט איינצוקאסירען דעם מיטגלידס-ביישטראג און מיר בעטען איהם דעם ביישטראג רעגעלמעסיג צו ערלעדיגען.
מיט אכטונג
די פערוואַלטונג.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

א גוטע האנד-שפולערין אויף א רעדעל צו שפולען קען זיך מעלדען ביי יאכימאָוויטש, צעגעלניאנא 6. 3288

ס'ווערט פון זאפארט געזוכט א בעזעלען צו סוויטערס. צו ערפאהרען נארוטאָוויטשא 10, וו. 3. 3297

עס ווערען געזוכט קוואליפיצירטע סוויטער-ארבייטער ביי דארעמבוס, קאמיענגא 18. 3292

ראקאלען

צו דינגען ביים ווירט א שטוב מיט א קיך, אויך א גרויס געוועלב אין הויף, פאדזשעטשנא-גאס 15. 3290

אפצוגעבען א בעקוועהם ארט צו שלאפען פאר א יונגערמאן אדער פרייליין אויף פאלודניאָווא 10, לינקע אפיצינע, וואוינונג 20. 3296

א קליין מעבלירט צימער דירעקט פאר א יונגערמאן צו פערמיטען. פיעטריקאָווער 16, וו. 30. 3494

אפצוגעבען זעהר א בעקוועהם ארט צו שלאפען פאר א יונגערמאן. זיך ווענדען ליסטאפאדא 12, וו. 6, 11. 3295

OGŁOSZENIE.
Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi, reflektuje na najem lokalu w 1935 r. o powierzchni użytkowej podłóg 1500 lub 3000 mtr² w okolicy od ulicy Ks. Skorupki do Placu Wolności i między ul. Gdańską a Kilińskiego, możliwe w centralnym punkcie tego obszaru.
Bliższych wyjaśnień udzieli Wydział Gospodarczy Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi.
Oferty z podaniem warunków najmu oraz z załączonemi planami lokalu, należy złożyć w Wydziale Gospodarczym Ubezpieczalni przy ul. Wólczańskiej Nr. 225, do dnia 25 września 1934 r

פערשידענעס

געלעגענהייטליך צו פערקויפען א 9/90-ער סוויטער-מאשין, גענצליך ניי מיט א מאשין-טיש, פירמע דיאמאנטס-ווערקע ביי ראָזען, נאָוואמיעסקא 8.

איך גיב ארויס צו ארבייטען אויף 9-ער און 10-ער מאשין-סוויטערס אפערטען פאר „טריקאטאזש" אין ארט. פון דער צייטונג. 3282

איך נעם אן אלע ראדט בעשטעלונגען און רעפאראציעס פון זאקען, ספארט און טריקאטאזש ווי אויך א גרויסען אויסוואהל איבערגענגענע ווינטער-מאשינען צו ביליגע פרייזען.
L. Tron, Brzezińska 6

רעוואלוציע !!! דער רענאמירטער פריזיר-אנשטאלט י. יאקובאָוויטש, פיעטריקאָווער 60 האט בעשלאסען אויפ'ן זומער-סעזאן צו פערקלענערן די פרייזען. ראזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאפ וואשען 30 גר., עלעקטרישער מאסאזש 20 גר., ערשטקלאסיגער מאניקור 70 גר. איילט אלע מאסענווייז צו יאקובאָוויטש'ן

לעכער און געוואלדריסען אין דאמען- און אין הערן-גארדעראבען ווערען קינסטליך פערשטאפט, נישט צו דערקענען, צו זעהר ביליגע פרייזען. נאד-לודקא 12, אין נייעם הויז, אין דער קונסט-שטאפעריי

פרייע פאסטענס

עס ווערט געברויכט א נייהער, ווי אויך א ריכטעווער צום קאמאשען-שטעפער בענטקאָווסקי, נאָווא-זאזשעווסקא 11.

ברוך-קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז. פון דעם איז גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיל בעריהמטע פראפעסארען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צוריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשן געגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!
אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייליבסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע מאדערנע ספעצ. ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקריכונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, לייטונגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע אפאראטען פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אבטיילונג — אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.
30 יעהריגע פראקטיק. פולע גאראנטיע!
ערמעסיגטע פרייזען! שטענדיגע טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו.
עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעצ. ספאל. (קאסע-כאריך). — אכטונג

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

היערמיט דריק איך אוים מיין הערצליכסטען דאנק דעם ארטאפעד. ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פראנט, פארטער, פאר'ן איינהאלטען מיר מיין דאפעל-ברוך, וועלכעס האט מיר פיל יאהרען זעהר שווערע שמערצען פערשאפט. איך ערקלער דא מיט צופרידענהייט, דאס א דאנק ה' דיר. י. ר. האט מיט זיין אויסגעצייכענטע מעטאדע זעהר פיל געהאלפען און איך פיהל מיך זעהר גוט און ארבייטספעהיג, פאר וועלכעס איך דאנק איהם בעסטענס.

אברהם קאמעלגארן, לאדז.

לעטשניצע
פאר וועגערישע קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 205-38
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוועגד.
וועגערישע-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען, אנטליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא, 5 טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr.
S. Kantor
ספעציאליסט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער-שוואכע וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45
נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזען.

DR.
Stanisław GAWIŃSKI
położnictwo i choroby kobiece
Bałucki Rynek 3
Tel. 148-80
przyjmuje od 4—7.

Dr. med.
Ignacy Grynberg
ספעציאליסט פאר אינערליכעקראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
CEGIELNIANA 17, tel. 174-15.

DR. MED. E. FRIEDENBERG
פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאווער 175
טעל. 168-84
נעמט אן פון 5—7 אָוו., און אין יעווענגעלישען שפיטאל פון 11—12 פארמיטאג.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה
פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב-יו"ט—24 גר. אין דער זייט שפאלטען
אין טעקסט—40 ... 60—
הינטער'ן טעקסט—12 ... 18—
הינטער דער טעקסט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט שפאלטען) קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס ווייטערדיגע — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

פאמלערן, וועלכע ענדערן נישט דעם אינהאלט פון פרינציפיעל, דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוקען די אנאנס אדער צוריקצושטעלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און שטיל פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמיני. איז קאָפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.